

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. december 4.

bb. 1. a kulturális élet hírei

1 fe/ol/j/zs/ll bs

1968. december 4.

marlowe 2. edward című drámáját szombaton mutatja be az universitas együttes az egyetemi színpadon. a rózsza dezső fordította művet ruszt józsef rendező alkalmazta színpadra. a díszleteket csányi árpád, a jelmezeket port irén tervezte.

x x x

szigetesi józsef sok muzsikával színesített műsorait karácsonykor kezdi sugározni a magyar rádió. a világhírű hegedűművész - aki az idei budapesti zenei versenydiszelnökéként az ősszel néhány napot a magyar fővárosban töltött, - életéről, nagy muzsikussal történt találkozásairól, művészi elveiről vall a mikrofon előtt.

x x x

a dnff megalapításának nyolcadik évfordulóján december 20-án mutatja be a magyar rádió peter weiss: „vitairat vietnamról” című drámáját. a műnek ez lesz magyarországi ősbemutatója és világviszonylatban is az első rádióbemutatója. a két részes dráma első felében vietnam 2500 éves történetét dolgozta fel az író, a második rész az 1954-1964 közötti időszakot magába foglaló dokumentumdráma. a darab premierjét az idén tartották frankfurtban, majd az ndk, az nszk több színpadán is előadták. a csaknem négy órás előadás a rádióváltozatban 80 perc. a magyar fordítás görgey gábor munkája. a rádiódrámát major tamás rendezte és a nemzeti színház együttese adja elő.

x x x

/folyt.köv./

- 1 -

1905
Re

bb. 1./ a kulturális ... folyt./ 11

Krudy Gyula születésének 90. évfordulója alkalmából Szombaton kiállítás nyílik a petőfi irodalmi múzeumban. A bemutató látogatói fellelhetik a kiállításon az ifjú és az idős íróról készült arcképeket, karikatúrákat, fotókat, tárgyi emlékeket, Krudy kedvenc butorábjait, valamint eredeti kéziratokat, első kiadásokat és a Krudy életméről szóló irodalmat./mti/

bb. 2. elkészült a szakközépiskolai rendtartás

i vt/lk/zs/11 bs

1968. december 4.

Elkészült az első önálló szakközépiskolai rendtartás, amelyet a művelődésügyi minisztérium már meg is küldött az érdekelt tanintézeteknek. A rendtartásban foglaltak - a művészeti szakközépiskolák kivételével - valamennyi szakközépiskolára egységesen érvényesek és a különböző szakmák sajátos igényeit is kielégítik. A több mint 200 oldalas összeállítás egyik újdonsága, hogy szabályozza a szakmunkásképző iskolába járó fiatalok átlépését szakközépiskolába. Eszerint a szakmunkásképző iskola tanulója - korhatáron belül - felvehető az azonos szakirányú szak-középiskola második osztályába, ha a tanév megkezdése előtt eredményes különözetű vizsgát tesz. Azok a fiatalok, akik emelt szintű „b” tagozat/ szakmunkásképző iskolában végezték tanulmányukat, korhatáron belül - ugyancsak sikeres különözetű vizsga alapján - felvehető a szakközépiskola harmadik évfolyamába.

az egységes szakközépiskolai rendtartás felszámolja az iskolák közötti indokolatlan eljárási, működési eltéréseket, megkönnyíti az irányító és ellenőrző apparátus munkáját, több eddig rendezetlen kérdést szabályoz, s a gazdaságirányítás új rendszerének figyelembe vételével határozza meg az iskola-vezetés és a szakigazgatási szervek hatáskörét./mti/

- 2 -

1208
Rz

bb. 3. másfél millió palack egri bor karácsonyra

vid cs/tné/ká/11 bs

1968. december 4.

az állami pincegazdaság egri palackozó üzemében megkezdődött az ünnepi csucsforgalom. Karácsonyra és újévre több mint másfél millió palack egri bort küldenek a boltláncokba. Két automata gépsort állítottak munkába, s naponta 25 ezer üveget töltenek meg. Minden korábbinál gazdagabbnak ígérkezik az ünnepi bor-választék: több mint 20féle palackozott egri bor között válogathat a közönség. Nem lesz hiány a keresett bikavérből, Leánykából, a hársleve-lüből és a muskotályból sem. A különösen népszerű egri medocból ugyancsak többet palackoznak a szokásosnál. Az idei borvásár egyik érdekessége lesz, hogy a termelészövetkezetek legjobb évjárata bora-ít, különleges palackozásban hozzák forgalomba./mti/

..-

bb. 4. gardázás a balatonon

vid cs/tné/ká/11 bs

1968. december 4.

A Balatonon megkezdődött a halászdény legérdekesebb időszaka, a gardázás. Ez a nemes halfajta ilyenkor, amikor plusz 5-6 fokig csökken a víz hőmérséklete, nagy rajokba verődve készül a telelőkbe. Az utóbbi két évtizedben a gardázás módszere megváltozott: a halászok motoros hajókkal és ezer méter hosszú hálók segítségével a tihanyi „kut”, -tól távolabb vonuló rajokat is bekerítik. A hidegre forduló időjárás szinte napról-napra növeli a zsákmányt. A legutóbbi napokban több alkalommal is sikerült a halászosoknak száz mázsát meghaladó zsákmányt partra huzniuk./mti/

..-

bb. 5. üzleti tolvajokat ítéltek el

i bc/hné/zs/11 bs

1968. december 4.

Sorozatós üzleti tolvajlás miatt került bíróság elé ebergényi Béla, 40 éves gumijavító-segéd és felesége, ebergényi Béláné Róth Gizella, 33 éves varrónő.
/folyt.köv./

- 3 -

1210
Rz

bb.5./ üzleti ...folyt./ 11

rendszeresen loptak fővárosi önkiszolgáló ételmiszerüzletekből, vas- és edény-, valamint illatszertboltokból. Legtöbbször azzal a módszerrel „dolgoztak”, hogy kisebb értékű cikkeket, vásároltak, s közben az asszony különböző névdi-talokat, kávéscsomagokat, kávéfőzőket, darálókat rejtett táskájába, a zsákmány ehető és iható részét zümmel a férfi fogyasztotta el, a többi cikket pedig értékesítette, az asszony munkahelyéről is tulajdonított el különböző anyagokat, s meglopva munkatársnőjét is. ezeket a tárgyakat is ebergényi értékesítette.

20. kerületi bíróság ebergényi bétát háromévi és hat-hónapi felelőségét pedig háromévi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

bb. 6. „mit? honnan? gazdaságosan,!” - importcikkek szakmai kiállítását rendezti meg a konsumex

i sz/j/ie/il bs

1968. december 4.

a belkereskedelem árukészletének mintegy tíz százaléka származik külföldről, és az üzletekben egyre több import-cikk található. a konsumex külkereskedelmi vállalat - mint a háztartási tömegárú, az „ezer apró cikk”, szakosított importálója - ujszerű kezdeményezéssel lép fel: „mit? honnan? gazdaságosan!”, elnevezéssel szakbemutatót szervez a belkereskedelem részére. a december 13-tól 16-ig az országos piackutató intézet bemutatótermében sorra kerülő kiállításon a konsumex bemutatja, milyen a külföldi áru kínálat, hogyan alakulhat a fogyasztási cikkek importjának összetétele, és milyen lehetőségek kínálkoznak az import fokozására. az árubemutató segítséget nyújt a szakembereknek, hogy a legkeresettebb cikkeket a legkedvezőbb piacokról, a leggazdaságosabban szerezhessék be és gazdasági döntéseik kockázatát csökkentésék. a kiállítás előmozdítja a közszükségleti cikkek gyártásában a nemzetközi munkamegosztási és kooperációs lehetőségek feltárását./mti/

..

- 4 -

1912 Bro

bb. 7. pvc-cső az ivóvíz-hálózatban is

i sb/hné/ie/il bs

1968. december 4.

az építéstudományi intézet sikeres kísérleteket végzett a pvc-csővel, így a lakóházakban már nemcsak a szennyvíz-lefolyó, hanem az ivóvízhálózat is műanyagvezetékkel készülhet. természetesen jóval erősebb, vastagabb az ivóvíz nyomóvezetéke. a próbáknál a 40 atmoszférás nyomást is kibírta, egy 10 emeletes újpesti lakóházban pedig már csaknem másfél éve működik hibátlanul az újfajta cső-hálózat.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium az ellenőrző vizsgálatok alapján most engedélyezte, hogy a lakóházakban pvc nyomócsöveket használjanak horganyzott acélcsövek helyett. ez a lehetőség elsősorban az építők acélcső-beszerezési gondjait enyhíti, de az új anyag egyébként is előnyösebb, mert nem rozsdásodik és könnyebb szerelni, javítani - kótszeresére gyorsítja a szerelők munkáját. a hungária műanyagfeldolgozó vállalat - amely a kísérletekben is részt vett - a jövő évben kezdi meg a pvc nyomócsövek nagyüzemi sorozatgyártását. új termékeit az építők kezdetben főleg a háztartási lakóházakban hasznosítják, tovább csökkenve ezzel az építési munka idejét, s a költségeket is. lakásonként ugyanis mintegy 200 forint a megtakarítás. a pvc nyomóvezeték hazai gyártásának és felhasználásának jelentős kiterjesztése, a horganyzott acélcső kiszorítása az új lakóházakból pedig évente több mint 10 millió forint megtakarítást eredményez az országnak. az új vízvezeték szerelési módszerét a jövő év elején országos tanfolyamon ismerteti 24 vállalat szakembereivel az építéstudományi intézet./mti/

..

- 5 -

1915 Bro

bb 8. „ élő vízcsapok,, - nyárfát telepítenek a vizenyős dráva-
menti síkságra

a vid-cs/tné-ju ká bs

1968. december 4.

baranya megyében nagyarányú nyárfa-telepítési program kez-
dődt az idén, eddig több mint 100 hektárt ültettek be a gyorsan
növő, értékes fa suhángjaival. a program elsődleges célja, hogy
elegendő nyersanyaggal lássák majd el a gyors ütemben fejlődő
monácsi farostlemezgyárat. a most telepített nyáras - a szokásos
40 év helyett - már 10 év múlva vágásra kerülhet. 1979-től kezdve
tehát folyamatosan ellátják nyersanyaggal a feldolgozó ipart. a
hazai fajok közül a nyár párologtatja el a legtöbb vizet, éppen
ezért főleg a drávamenti vizenyős síkságra telepítik. ezek a fák
élő vízcsapokként működnek: a földeket megszabadítják a felesle-
ges talajviztől. a tapasztalatok szerint 10 év alatt a nyár annyi-
ra megjavítja a talaj szerkezetét, hogy a kitermelés után szinte
bármilyen növényt gazdaságosan termelhetnek a helyén. a jövő év-
ben már 250 hektáron telepítenek nyárfát a megyében, és hasonló
ütemben folytatódik a program a 70-es években is. /mti/

bb 9. vízminőségvédelmi monográfia

vid-kz/mné-ju ká bs

1968. december 4.

az országos vízügyi hivatal utasítására a körösvidéki víz-
ügyi igazgatóság vízminőségi felügyelete megkezdte a körösök víz-
minőségvédelmi monográfiájának készítését. ez lesz az első ilyen
jellegű tanulmány hazánkban. elkészítésére az a körülmény adott
okot, hogy az utóbbi években a körösök, amelyek évszázadokig
európa legtisztább folyóinak számítottak, a mezőgazdaság kemizálá-
sa, illetve az ipar fejlesztése következtében erősen szennyező-
nek. /mti/

bb 11. csillagvizsgáló pécselt

vid-fm/mné-ju ká bs

1968. december 4.

a pécsi városi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ü-
lésén úgy határozott, hogy mintegy hétszáz ezer forintos anyagi
hozzájárulással csillagvizsgálót létesít a tudomány és techni-
ka házában tetején. a gépek, műszerek, távcsövek beszerzésének
költségeit az illetékes országos intézmények költségvetéséből
fedezik. az új létesítményt - a tervek szerint - 1970-ben adják át
rendeltetésének. /mti/

.8.20/ju

ll
910 Due

-6-

bb 10. az első hazai szintetikus gombaölőszerek

a vid-kz/mné-ju ká bs

1968. december 4.

előállították az első hazai szintetikus gombaölőszereket
- a kaptánt és a faltánt - a veszprémi nehézvegyipari kutató in-
zét szakemberei. ugyanott kidolgozták gyártási technológiáját is,
amelyet a tiszai vegyikombinát hasznosít majd. a próbaüzem 1969-
ben indul, a nagyüzemi gyártás pedig előreláthatóan 1970-ben kez-
dődik, s ettől kezdve évi 500 tonnát ad az említett gombaölősze-
rekből a mezőgazdaságnak a tiszai vegyikombinát. az új szerek
kitűnően helyettesítik a rezet. mezőgazdaságunk jelenleg évente
10 millió dollár értékű rézgálicot használ fel. az új szintetikus
anyagokkal ez minimálisra csökkenthető. /mti/

bb 12. hol helyezkedtek el a most végzett mezőgazdasági mérnökök

1 jf/jf-ju 1e bs

1968. december 4.

a mém-ben felmérték, hogy az idén végzett fiatal szakemberek
hol helyezkedtek el, milyen területeken vállaltak állást. a minisz-
térium felügyelete alá tartozó felsőoktatási intézményekben 2359
fiatal fejezte be tanulmányait: közülük 2056 az elhelyezkedését
központi intézkedések biztosítják. a végzetek 90 százaléka a mi-
niszterium felügyelete alá tartozó szerveknél kapott munkát, hét
százalékuk a társtárcákhoz került, és csak három százalékuk nem
tekintette a szakmát élethivatásnak.

a megyei és a járási tanácsok mindenhol szorgalmazták,
hogy a tsz-ek és az állami gazdaságok minél nagyobb számban hir-
dessenek pályázatot kezdő szakemberek alkalmazására. a z agrár-
felsőoktatási intézményekből eddig kikerült szakemberek 72 szá-
zaléka a tsz-ekben, 11 százalékuk pedig az állami gazdaságokban
kezdte meg a munkáját. a bérletpot állami támogatással biztosítják
részükre: ennek összege jövőre hozzávetőleg 15-17 millió forintot
tesz majd ki.

/ folyt. köv./

8.30/ju

ll
910 Due

-7-

bb 12. / hol helyezkedtek el... 1. folyt./-ju

oktatási intézményenként is megvizsgálták, milyen területekre kerültek a végzett hallgatók. a kertészmérnökök 52 százalékát alkalmazzák a tsz-ek. a mezőgazdasági gépészmérnököknek csak a 32 százaléka helyezkedett el a tsz-ekben, nagy részüket az állami gazdaságok foglalkoztatják.

a felsőfoku mezőgazdasági technikumokban végzett hallgatók 98 százalékának központi intézkedésekkel biztosították álláshelyet.

a decemberben végző mezőgazdasági mérnökök részére is megfelelő számú álláshelyet hirdettek meg. /mti/

bb 13. nagyszabású tervek szabolcsban a növényvédelem fejlesztésére

a vid-cs/tné-ju ká bs

1968. december 4.

a szabolcs-szatmár megyei növényvédelmi bizottság és a kállósemjéni növényvédő állomás tervet készített az 1969-évi mezőgazdasági növényvédelem fejlesztésére. a számítások szerint mintegy kétmilliárd forint értékű szántóföldi növénykultúrát, gyümölcsöt, szőlőt és zöldségféléket mentesítenek a kártevőktől. a védelemben részesülő kultúrák területe meghaladja a félmillió holdat, s erre a területre körülbelül 150 féle vegyianyagot permeteznek, illetve szórnak ki. a vegyianyagok szakszerűbb és hatékonyabb felhasználása érdekében megszervezték a szaktanácsadó szolgálatot, amelyben jelenleg mintegy száz szakember vesz részt. kétszázötven termelőszövetkezetben tartanak előadásokat a gazdaságok növényvédelmi brigádjanainak, kertészeinek, konzultációkat szereznek és szükség szerint írásos tanácsokat is adnak. az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek szakemberei - ugyancsak a növényvédelmi program keretében - 83 ezer kiskert tulajdonost tájékoztatnak a korszerű növényvédelmi teendőkről. /mti/

8.35/ju

-8-

Al
940 Dne

bb 14. aldo protti

k ol/L-lm zs

1968. december 4.

a neves olasz baritonista kedden este budapestre érkezett. csütörtökön a nabucco, vasárnap pedig a rigoletto címszerepét énekli az erkel színházban. /mti/

bb 15. csütörtökön kezdődik az egészségügyi felvilágosítás 5. országos értekezlete

t ms/lk-lm hk

1968. december 4.

az egészségügyi felvilágosítás 5. országos értekezlete csütörtökön kezdődik a magyar tudományos akadémián. a kétnapos tanácskozást neves szakemberek előadásai vezetik be, amelyek az egészségnevelés időszerű kérdésein kívül megvilágítják az egészségnevelésnek az orvostudomány általános fejlődéséhez, a gyakorlati betegellátáshoz, a településhigiéniához és az egészségügyi szervezéshez fűzött kapcsolatait is. /mti/

bb 18. sikeres próbázem az öcsödi szabadság tsz téglagyárában

vid -cs/tné-lm ka

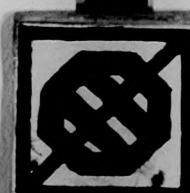
1968. december 4.

a körösmenti öcsöd községben saját erőből korszerűen gépesített, téglagyárat épít a szabadság tsz. az égetőkemencék már kibocsátották az első próbaterméküket: negyedmillió darab kiváló minőségű téglát gyártottak. a melléküzem első termékeiből épül már a tsz új gépjavító műhelye és számos más létesítmény. a téglagyár építését a jövő évben fejezik be, s a későbbiek során évente két- és fél-három millió téglát gyárthatnak. az automata gépekkel felszerelt tsz-gyár a helyi két közös gazdaság beruházásaihoz, illetve a családi-ház építésekhez ad anyagot. /mti/

11.15/lm

1172 bel
1202 Dne

- 9 -

bb 16. huszonöt éves a magyar tudományos akadémia dunántúli tudományos intézete

a vid-fm/mné-lm ká

1968 december 4.

dr. szabó pál zoltán egyetemi magántanár 1943-ban alapította meg pécsen a dunántúli tudományos intézetet, amelynek negyedszázados működéséről dr. babics andrás igazgató az alábbiakban tájékoztatta az mti munkatársát:

- intézetünk a felszabadulás után kezdett erőteljesebben fejlődni. az 1959. márciusában megalkotott új szervezeti szabályzat szerint „az intézet alapvető feladata a természeti földrajz-, gazdasági földrajz-, néprajz- és történettudomány művelése és továbbfejlesztése,„ ennek értelmében a mecsek hegységben kiterjedt karsztviz-hidrológiai kutatásokat folytatunk, s ezzel segítjük pécs ivó- és iparviz-ellátásának javítását. a működési körzetünknek számító dél-dunántúlon javaslatainkkal közreműködünk a hozzánk forduló községek, mezőgazdasági üzemek vizgondjainak megoldásában, szakvéleményt adunk törpevizművek, halastavak, fürdők, öntözéses gazdaságok létesítéséhez. a mecsek mikroklímájáról készített tanulmányokkal a mezőgazdasági termelést, bányaklimatológiai vizsgálatainkkal pedig a bányászok egészségvédelmét segítjük. gazdaság- és társadalomtörténeti munkákban dolgoztuk fel a mecseki bányaművelés és a jelentősebb pécsi iparágak - köztük a százéves zsolnay gyár - illetve délkelet-dunántúli mezőgazdaságának, parasztmozgalmainak történetét.

a negyedszázados évforduló alkalmából „a mta dunántúli tudományos intézetének huszonöt éve,„ címmel az intézet történetét, tevékenységét összefoglaló füzet jelent meg./mti/

--

bb 20. a földtörvény végrehajtásának helyzetéről és a további feladatokról tanácskoztak a mém-ben

k jf/-j-lm hk

1968. december 4.

a megyei tanácsok vb elnökhelyettesei, a mezőgazdasági osztályvezetők, valamint a megyei földhivatalok vezetői szerdán a mém-ben a földtörvény végrehajtásának helyzetéről és a további feladatokról tanácskoztak. az értekezleten dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes tartott beszámolót./mti/

--

11.25/Lm

- 10 -

11.21. Zelné

12.00-Dny

bb 17. színház - debrecenben

vid-fm/tné-ju ká hk

1968. december 4.

debrecenben, a csokonai színház szomszédságában négymilliókétszázezer forintos költséggel korszerű színház épül. a négyemeletes, 37 lakásos épületben, - amely december végére készül el, - a csokonai színház debreceni főbérleti lakással nem rendelkező művészei jutnak otthonhoz. /mti/

--

bb 19. kitűnőre vizsgázott az idei rizs

a vid-cs/tné-ju ká hk

1968. december 4.

csongrád és békés megyében az állami gazdaságoknak az idén 4600 holdon termesztették rizst. a tiszta és a körösök mentén mindig fedett alá került a termés. csongrád megyében a holdankénti átlag meghaladta a 15 mázsát. az új termésből vett mintákat különböző vizsgálatoknak, főzési próbáknak vetették alá, s megállapították, hogy nemcsak egyöntetűen nagyszemű az idei rizs, hanem kiváló minőségű is. főzés közben a háromszorosára duzzad, s a szemek nem tapadnak össze.

a betakarítási idény végén a szakemberek közölték, hogy a rizsaratás az idén gazdaságosabb és olcsóbb volt a korábbi éveknél, ami elsősorban annak köszönhető, hogy a gépi betakarítás aránya a tavalyi 40-ről 70 százalékra emelkedett. a gépek munkja holdanként 600-700 forinttal olcsóbb a kézi aratásnál. /mti/

--

bb 21. kivégezték a tiszaföldvári gyilkost

tm-lm zs

1968. december 4.

amint arról annakidején a sajtó hirt adott a fővárosi bíróság halálra ítélte kovács pétert, aki magányos nőt támadott meg, erőszakoskodott velük, majd közülük négyet megölt. a legfelsőbb bíróság az ítéletet helybenhagyta. az elítélt kegyelmi kérelmét a népköztársaság elnöki tanácsa elutasította. az ítéletet szerdán végrehajtották./mti/

--

11.40/Lm

- 11 -

11.44. Zelné

12.20-Dny

bb 22. új rendelet egyes fertőző állatbetegségek megelőzésére és felszámolására

1 jf/tr-lm ie

1968. december 4.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendelettel módosította néhány - bejelentési kötelezettség alá eső - fertőző állatbetegség megelőzésének és leküzdésének szabályait. az új rendelet a sertéspestisre, a baromfipestisre és a ragadós száj- és körömfájásra terjed ki.

a módosításokat mindenek előtt az tette szükségessé, hogy egyrészt az előző rendelet megjelenése óta jelentős változások történtek a nagyüzemi állattenyésztésben, másrészt megváltoztak a betegségek elleni védekezés feltételei és módszerei. a sertéspestisre, és a baromfipestisre vonatkozó előírások abból indulnak ki, hogy hazánkban már mindkét betegséget felszámolták, tehát újból csak akkor üthetik fel fejüket, ha külföldről behurcolják a kórokozókat. a rendelet éppen ezért tulajdonít különös fontosságot a megelőzésnek és az esetleges fertőzési góc felszámolásának.

különös figyelmet szentel a rendelet a ragadós száj,- és körömfájásnak. ennél is a megelőzés kapott rendkívüli szerepet, mert a veszélyes betegség szintén csak behurcolás révén támadhatja meg a hazai állatállományt. a sikeres megelőzés alapvető feltétele, hogy a betegség iránt fogékony állatok - a szarvasmarha, a sertés, a juh és a kecske - tartására a nagyüzemi gazdaságok valóban nagyüzemi feltételeket teremtsenek. a telepeket megfelelő kerítéssel kell körülhatárolni, meg kell akadályozni az illetéktelenek bejutását és szabályozni kell a telepek személy-, - továbbá állat és szállítóforgalmát. ma már elengedhetetlen, hogy az ilyen helyekre csak megfelelő fertőtlenítés után lehessen bemenni, illetve onnan eltávolítani. törekedni kell arra is, hogy minél előbb kialakuljanak az olyan állattartó telepek, amelyekeken mindössze egyféle állatot, tehát például szarvasmarhával sertést tartanak. a szakemberek felhívják a figyelmet arra is; lényeges, hogy a telepekről véglegesen elköltöztessék a gépszíneket.

a rendelet ugyanakkor részletesen meghatározza, mi a teendő akkor, ha valahol felüti fejét a betegség. a feladatok pontos meghatározására azért van szükség, hogy adott alkalommal minél előbb helyhez tudják kötni és nem sokkal később felszámolhassák a betegséget. a rendelet előírásaiból az is kiderül, hogy a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezés, valamint a betegség felszámolása nem kizárólag állatorvosi feladat, hanem csak széleskörű társadalmi összefogással megvalósítható, nagy felelősséget és gondosságot kívánó munka./mti/

12.10/Lm

- 12 -

12.14. zeli'

bb 23. időjárásjelentés

gk-lm zs

1968. december 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1968. december 4-én, szerdán 13 órakor:

felhős, párás idő

európa középső és déli részein tovább folytatódik a felhős, párás, helyenként ködös, ködcsitálósos idő. máshol erősen felhős, a brit szigeteken és a skandináv-félsziget nyugati partjain esős időjárás uralkodik. a szovjetunió európai területén sokfelé havazik. az urat előtti térségen igen hideg az idő, ott napközben is mínusz 30 fok körüli hőmérsékletet mérnek. európa többi részein sem éri el a hőmérséklet az évszaknak megfelelő értéket.

hazánkban kedden erősen felhős, párás, keleten ködös idő volt. csak néhány helyen hullott jelentéktelen mennyiségű csapadék. az erősen ködös helyeken napközben sem emelkedett a hőmérséklet 0 - mínusz 3 foknál magasabbra. azokon a helyeken azonban, ahol köd nem volt, plusz 4 - plusz 6 fokos maximumok is kialakultak. ma hajnalban az ország keleti felében mínusz 2- mínusz 7, máshol plusz 2- mínusz 2 fokos hőmérsékletet mértek. délelőtt országszerte erősen felhős, helyenként párás, ködös idő volt. 11 órakor a hőmérséklet plusz 3- mínusz 3 fok között volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 2.5 fok volt, a sokévi átlagnál 0.4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: felhős, párás, helyenként ködös idő, néhány helyen hószállingózás, ónos szitálás. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0- mínusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 0 - plusz 5 fok között.

a duna vizállása budapestnél 170 centiméter./mti/

..-

12.16/Lm

- 13 -

12.18. zeli'
H.S. Orly

bb 24. új musical bemutatója

j-ju ká hk

1968. december 4.

ne szóljatok bele! címmel december 7-én a debreceni csokónai színházban mutatják be majláth julia új musical-jét. a mai ténemáju darab szövegkönyvét abai pál, verseit kalmár tibor írta. rendező fényes mártá. a főbb szerepeket novák istván, csáky magda, fekete edit és sárközi zoltán játssza. /mti/

--

bb 25. fotocellás pulóverkötdgép

a vid-kz/mné-ju ká hk

1968. december 4.

a szegedi vas- és fémipari ktsz-ben szerdán bemutatták a szakembereknek a hidvéghy ferenc találmánya alapján készült fotocellás pulóverkötdgépet. a gép szinte emberi beavatkozás nélkül készíti el a férfi és női pulóvereket, kardigánokat. a beállított méretadatokat fényjelek közvetítik a gép működését irányító fotocellával ellátott vezérlődobnak. a hagyományos gépek csak sík vagy hengerpálást formát kötnek, amelyből ollóval vágják ki a végleges formát. így felhasznált anyagnak legalább 15 százaléka hulladékba kerül. a fotocellás gépnél nincs szükség utólagos szabásra, s így a hulladék arány 2-3 százalékra csökken. a megta-
karítás üzemi méretekben sokmillió forintot jelent évente. az új típusú kötdgép teljesítő képessége háromszorosan meghaladja a régiekét, s ezen túlmenően egy dolgozó négy ilyen gépet kezelhet, míg a régiekből csak kettőt. a szegedi ktsz 1969-ben sorozatban gyártja a fotocellás kötdgépeket. /mti/

--

bb 26. 1969-ben 12 százalékkal növekszik a magyar-román árucsereforgalom - jegyzőkönyv-aláírás a külkereskedelmi minisztériumban

t sz/lk-ju hk

1968. december 4.

a kölcsönös megértés és barátság szellemében folytatott tárgyalások alapján szerdán a külkereskedelmi minisztériumban tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes és dimitru usturoi külkereskedelmi miniszterhelyettes aláírta az 1969. évi magyar-román árucsereforgalmi és fizetési jegyzőkönyvet. az aláíráson jelen volt bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, zágor györgy, a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt dimitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete.

/ folyt. köv. /

13.13/ju

-14-

13.13/22
14.12/22

bb 26. / 1969-ben 12 százalékkal ... 1. folyt./-ju

a megállapodás értelmében a magyar külkereskedelem többek között szerszámgépeket, vasuti étkezőkocsikat, lámpagyártó gépeket, telefonközpontokat, műszereket és röntgen-készülékeket, elektroncsöveket, hengereltacélt, alumínium hengereltárut, tűzállótéglat, gyógyszereket, alumínium - és erőtviteli kábeleket, pamutszövetet és különféle fogyasztási cikkeket szállít a román szocialista köztársaságba, ahonnan többek között kőolajipari gépeket és berendezéseket, mezőgazdasági, építőipari gépeket, vasuti tehergépeket és berendezéseket, mezőgazdasági, építőipari gépeket, vasuti tehervagonokat, fűrésztárut és egyéb faféleséget, vegyipari cikkeket, építőanyagokat, valamint fogyasztási cikkeket vásárol.

az aláírás alkalmából elhangzott üdvözlő beszédében tordai jeno hangsúlyozta, hogy a szerződés tükrözi a két ország népgazdaságában és külkereskedelmében végbement fejlődést; a jegyzőkönyv lehetővé teszi, hogy a magyar-román árucsereforgalom a jövő évben 12 százalékkal növekedjék.

dimitru usturoi kiemelte: különösen jelentősnek tartja, hogy nagymértékben fokozódnak a kölcsönös gépszállítások, s az érdekelt külkereskedelmi, valamint iparvállalatok mind szorosabb együttműködést valósítanak meg azért, hogy újabb üzleti, kooperációs lehetőségeket tárjanak fel. ezek a kezdeményezések rendkívül hasznosak és szükségesek, hogy a kezdeti lépések tovább folytatódjanak. a magyar és a román népgazdaság fejlődése reális alapot nyújt ahhoz, hogy a vállalati kooperáció és ezen keresztül a kereskedelmi kapcsolatok tovább fejlődjenek. /mti/

--

bb 28. újabb vállalatok kaptak külkereskedelmi jogkört

t sz/lk-ju hk

1968. december 4.

a külkereskedelmi értékesítő legutóbbi száma közli azoknak a vállalatoknak a névsorát, amelyek a külkereskedelmi miniszter engedélyezése alapján 1969 január 1-től külkereskedelmi tevékenységet folytathatnak.

a magyar vagon- és gépgyár külkereskedelmi tevékenységi köre bővül járművek hátsó és mellő hidak, valamint a man licenc alapján készülő motorok exportjával. az exporttevékenység gyakorlatának feltétele, hogy e termékek exportjának a vállalat elsőbbséget biztosít a megürt, valamint a belföldi felhasználók megrendeléseinek.

/ folyt. köv. /

14.25/ju

-15-

14.25/22

bb 28. / újabb vállalatok... 1. folyt./-ju

a produktimform, a kgm műszaki-tudományos tájékoztató intézete szocialista országokban önállóan végezhet szaktanácsadást és ezzel összefüggőben műszaki-gazdasági tájékoztató anyagokat fordíthat és foglalkozhat a szovjet műgyémánt csiszoló anyagok importjával és exportjával összefüggő technológiai előkészítő és műszaki tájékoztatással.

az optomechanikai vállalat közvetlenül exportálhatja műsorszórádóberendezéseit, a labor műszeripari művek exportálhatja a mag- és takarmánylaboratóriumokat, a gamma optikai művek tevékenységi köre bővült a geofizikai mérőműszerek és berendezések exportjával, ugyanakkor értékesíti az azonos cikksorozatba tartozó szövetkezeti gyarmányokat, a ganz villamossági művek tevékenységi köre bővült a villamos mozdonyok és a közúti elővárosi villamosmotorkocsik exportjával.

a kohászati gyárépítő vállalat értékesítheti külföldön a komplett ipari kemencéket és ezek tartalékalkatrészeit, e tevékenységet a vállalat úgy gyakorolhatja, ha a fővállalkozói tevékenységet is ellátja.

a videoton rádió- és televízió gyár exportálhatja saját gyártmányú rádió- és televízió műsorvevő készülékeit és importálhatja azokat az alkatrészeket, amelyeknek az országban egyedüli felhasználója, a budapesti rádiótechnikai gyár szintén exportjogot kapott saját gyártmányú mágneses hang- és televízió-műsor-rögzítő berendezések, garanciális és pótalkatrészek értékesítésére, a videoton a brg exportjogát a külkereskedelmi tevékenység ellátására létrehozott közös szervezet útján gyakorolhatja.

az omker orvosi műszerkereskedelmi vállalat önállóan importálhat többfelé gyógyászati segédeszközt.

az országos gumiipari vállalat értékesítheti az általa kidolgozott szabadalmakat, gyártási eljárásokat és a technológiák alkalmazásához kapcsolódó gépi berendezéseket, ugyanakkor foglalkozhat az exporttevékenységgel összefüggő kiegészítő berendezések, alkatrészek, tervek, szabadalmak, gyártási eljárások importjával. / folyt. köv./

14.45/ju

-16-

15⁰⁵ 15¹²

bb 28. / újabb vállalatok... 2. folyt./-ju

az országos műszaki könyvtár- és dokumentációs központ, egy éves időtartamra külkereskedelmi jogot kapott műszaki-gazdasági információs szolgáltatásokra, s közvetlenül importálhatja a kereskedelmi forgalomba nem kerülő műszaki-gazdasági szakkiadványokat, a kartográfiai vállalat külföldi megrendelőtől is vállalhat térképkészítést.

a bábolnai állami gazdaság a szocialista országokba irányuló egyes exportra, többek között az általa kipróbált baromfitelesztési módszerekhez szükséges takarmánykoncentrátumok szállítására kapott exportjogot.

az országos gumiipari vállalat és az orvosi műszerkereskedelmi vállalat olyan módon élhet külkereskedelmi jogkörével, hogy a külföldi féllel létrehozandó szerződés megkötésével és az ügylet lebonyolításával külkereskedelmi vállalatokhoz meg és az illetékes vállalatok e tevékenységet a megbízó nevében látják el. /mtl/

--

bb 32. gyémántlakodalom becsken

a vid-kz/tné-ju ká hk

1968. december 4.

gyémántlakodalomát ünnepelte szerdán a heves megyei recsk községben szécsényi istván és felesége. az idős házaspár maruzs jános községi tanácselnök előtt ismételte meg 60 évvel ezelőtt elhangzott „igent,, a nem mindennapi ünnepségre mintegy kétszáz családtag, rokon és barát gyűlt össze a recski bányászotthonban. ott volt a 94 esztendő s pócs józsef is, aki jelenleg a falu legöregebb embere. /mtl/

--

14.50/ju

-17-

15⁰⁵ 15¹²

bb 29. különleges adottságaink vannak az abszorpciós hűtő berendezések gyártásához - két napos konferencia a technika házában

t tz/tm-Lm hk

1968. december 4.

házaink megfelelő tervezői és gyártási kapacitással rendelkeznek ahhoz, hogy igen jó minőségű, a nemzetközi piacon is értékesíthető abszorpciós hűtő berendezéseket gyártson. ez a helyzet vezette az energiagazdálkodási tudományos egyesületet, amikor a gépipari, az élelmiszeripari és az agrártudományi egyesület közreműködésével országos tanácskozásra hívta össze az abszorpciós hűtés legjobb magyar szakembereit. ezzel a két napos konferenciával ugyanis elő kívánják segíteni e téren fennálló lehetőségeink realizálását. ennek a módszernek ugyanis van néhány előnye a kompresszoros hűtéssel szemben. kezeléséhez és karbantartásához szinte semmilyen előképzettség nem kell, aránylag kevés vizet kíván, az energia tekintetében pedig egyáltalán nem válogatós. beéri olajjal, gázzal - városi, propánbután és földgázzal egyaránt - sőt szükség esetén tőzeggel vagy fával is. ez pedig nem jelentéktelen olyan területeken, ahol például egyszerűbb egy ilyen igénytelen berendezést létesíteni, mint bekapcsolódni az esetleg távoli elektromos hálózatba.

egyébként éppen magyar kezdeményezés az élelmiszeripari hűtőlánc komplettizálása a mezőgazdasági hűtő tároló terek létesítése után. jelenleg tudniillik ennek a láncnak hűtő berendezéssel való ellátottsága csak a fogyasztónál teljes, már a középső részén is csak részleges, a termelőnél viszont teljes mértékben hiányzik. e feladat ellátására sokkal alkalmasabbak az abszorpciós berendezések, mint a kompresszorosok, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy üzemeltetésükhöz a föld mélyéből a hévízek útján feltörő ugynevezett geotermikus energiát is fel lehet használni.

az abszorpciós hűtő berendezések térhódítása nálunk is megkezdődött. üzembehelyezés előtt áll a berentei pvc gyárban az óránként 1.7 millió kilowatt hő elvonására képes magyar tervezésű, de az ndk-ban gyártott berendezés, amelynek hűtő képessége tehát kerekén 35 000-szer nagyobb a szokásos háztartási hűtőszekrényekénél. e berendezés második példányát már gyártja a diósgyőri gépgyár, a jászberényi hűtőgépgyárban pedig hozzáfogtak egy új, korszerű abszorpciós háztartási hűtőszekrény kifejlesztéséhez, amely az előjelek szerint nemzetközi viszonylatban is versenyképes lesz.

a konferenciát szerdán reggel heller lászló akadémikus, egyetemi tanár nyitotta meg. utána a két nap alatt hét szakelőadás alapján vitatják meg az abszorpciós hűtéssel kapcsolatos időszerű kérdéseket./mti/

--

14.45/Lm

- 18 -

15.15
15.18

bb 30. negyvenöt év a vasutnál

vid-kz/tné/-s ká hk

1968. december 4.

meleghangulatu ünnepségen bucsuztatták szerdán a máv debreceni déli pályafenntartási főnökség dolgozói a 45 évi szolgálat után nyugalomba vonuló kató árpád műszaki főtanácsost. 1923-ban pályamunkásként kezdett dolgozni a vasutnál. később elvégezte a gazdasági és műszaki akadémia és üzemmérnöki oklevelet szerzett. nyugalomba vonulását megelőzően 17 évig irányította a debreceni déli pályafenntartási főnökséget./mti/

--

bb 31. ifju kommunisták aktiva értekezlete kaposvárott

vid-kz/tné/-s ká hk

1968. december 4.

a kimsz megalakulásának 50. évfordulója alkalmából szerdán a kaposvári kilián györgy ifjúsági ház klubtermében aktivaülést rendeztek a városi középiskolák és ipari szakmunkásképző intézetek ifju kommunistáinak részvételével. varga teréz, a kimsz somogy megyei bizottságának titkára méltatta a kimsz zászlóbontásának jelentőségét, a kommunista ifjúsági mozgalom azóta elért sikereit. ezután az aktiva résztvevői adtak számot arról, milyen dokumentumokat gyűjtöttek össze a régi harcok emlékeiről. a táncsics mihály gimnáziumban „ötven esztendő”, címmel kiállítás nyílt./mti/

--

bb 33. pécs új címere ?-, „sopianae emlékérem”, szinaranyból

a vid-kz/tné/-s ká hk

1968. december 4.

három pályamunka közül szabó alajos soproni grafikusművészt fogadta el, illetve ajánlotta elfogadásra a pécsi városi tanácsnak a pécs új város címerének megalkotására kiírt pályázat zsűrije. az új város címer arannyal keretezett narancssárga és sötét ultramarinkék mezőben a munka szimbólumaként keresztbe rakott vörös színű kalapácsokat, a tudomány jelképeként fehér alaprajzu könyvet, a szocialista társadalmi rend kifejezéseként pedig ötágú vörös csillagot foglal magában. három változatban - jelvény, címer és zászló formájában - használják majd. a város zászlaja kék, sárga és fekete színű lesz. a városi tanács még ebben a hónapban összeül, s meghozza végleges döntését a zsűri javaslatáról, illetve az új címeréről. az új pécsi város címer alapján készül el - szinaranyból - a „sopianae emlékérem”, amelyet minden évben augusztus 20-án adományoz a városi tanács egy-egy társadalmi-közéleti kiválóságnak, művésznak, tudósnek. elnyerésének feltételeit hamarosan nyilvánosságra hozzák. először 1969. augusztus 20-án adják át./mti/

--

15.07/-s

- 19 -

15.30
15.32

bb. 34. tanácskozás a sertéshus-termelés korszerűsítéséről

b vid kz/tné/ká/il nk

1968. december 4.

a sertéshus-termelés korszerűsítéséről tanácskoztak szerdán tatabányán komárom, győr-sopron, fejér és veszprém megye szakemberei. keserü jános, az állattenyésztési kutatóintézet igazgatója vitaindító előadásában hangsúlyozta: hazánkban a felnőtt lakosság fejenkénti heti sertéshus fogyasztása nem több háromnegyed kilónál, pedig az élelmezéstudományi számítások szerint az egy kilót is meghaladhatná. ennek alapján megalapozottnak mondotta azt a véleményt, hogy a jelenleginél 25-30 százalékkal több sertéshust is biztonságosan termelhetnek mezőgazdasági üzemek. az igények azonban változtak: a vásárlók a kevésbé zsíros husokat keresik és kedvelik. a megfelelő irányú fejlesztést természetesen csak a nagyüzemek biztosíthatják. közülük is elsősorban azok a gazdaságok jöhetnek számításba, amelyek legalább 50 anyakocával rendelkeznek, s képesek zárt technológiai rendszert megvalósítani. több ilyen kezdeményezés történt. megvásároltunk három külföldi technológiát, ugyanakkor a hazai intézmények - az állattenyésztési kutatóintézet, a keszthelyi agrártudományi főiskola, a kaposvári felsőfokú mezőgazdasági technikum és az agróterv - is kidolgoztak iparszerű sertéshus termelő módszereket. ezek tapasztalatainak összegezésére a következő években kerül sor. az értékelést, elemzést az állattenyésztési kutatóintézet irányítja, a kutatóintézet bekapcsolásával. a legsikerültebbnek bizonyuló megoldásokat országszerte elterjesztik./mti/

bb. 35. országos galambtenyésztési tanácskozás devecserben

b vid kz/tné/ká/il nk

1968. december 4.

európában magyarországon a nagyüzemi galambtenyésztés utörője - állapították meg a szerdán devecserben megrendezett országos galambtenyésztési tanácskozáson. a korábban hobby jellegű munkát gyors ütemben váltja fel a tudományosan megalapozott tenyésztés. a fejlődésre jellemző, hogy 1962-ben még csupán három mázsa galambhust vásárolt fel a baromfiipari országos vállalat, 1967-ben pedig már 1170 mázsát. az exportlehetőségek szinte korlátlanok. főképpen franciaország, olaszország és svájc érdeklődik az izletes husu szárnyas iránt.

/folyt.köv./
15.15/il

- 20 -

1532
1530

bb. 35./ országos ... folyt./ il

a baromfi-hushoz viszonyítva négyszeres áron vásárolják. a nagyüzemek közül eddig nyolc rendezkedett be galambtenyésztésre. a baromfiipari országos vállalattal kötött szerződés értelmében közös kockázattal alakították ki mind a törzs-, mind pedig a tenyészállományt. dr. széchenyi istván főállatorvos, a világhírű galambspecialista, felszólalásában állást foglalt a mellett, hogy a jól bevált magyar fajtákat kell keresztezéssel tovább tenyészteni. a kisállattenyésztési kutatóintézet munkatársai viszont amerikai fajták importjára tettek javaslatot. a tanácskozást bemutató követte. a szakemberek megtekintették a devecseri állami gazdaság korszerű galambtenyésztő telepét./mti/

--

bb. 36. indiai meghívás germanus gyulának

j/zs/il nk

1968. december 4.

dr. germanus gyula professzor meghívást kapott Indiából, hogy a tél folyamán két hónapon át előadásokat tartson india egyetemeken./mti/

--

bb. 27. száz méter átmérőjű gyűrű

a vid kz/mné/ká/il nk

1968. december 4.

a visontán épülő gagarin hőerőmű újabb építészeti érdekessége lesz az az óriási vasbetongyűrű, amelynek az öntését ezen a héten kezdték meg a 31-es állami építőipari vállalat dolgozói. a 100 méter átmérőjű, 6 méter falvastagságú gyűrű vasbeton vázához 2 500 mázsa acélt használnak fel. csaknem 7 méter mélyen nyulik a földbe: alapja lesz a 116 méter magas és 100 méter alapátmérőjű heller-forgó féle hűtőtoronynak, amelyet 40, egyenként 70 tonna súlyú és 20 méter magas x-alakú vasbetonláb tart majd./mti/

--

bb. 37. fogadás a román nagykövetségen

t sz/gk/il zs

1968. december 4.

dumitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete szerdán a nagykövetségen fogadást adott abból az alkalomból, hogy budapesten aláírták az 1969. évre szóló magyar-román árucseré-forgalmi megállapodást. a fogadáson jelen voltak a két ország kormánydelegációjának vezetői és tagjai; ott volt bacsoni jénő, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, zágor györgy, a külügyminisztérium főosztályvezetője. részt vett a fogadáson a magyar gazdasági élet a külkereskedelem több vezető képviselője./mti/

--

15.47/il

- 21 -

1610
1612

bb. 38. megérkezett az első vagon karácsonyfa

1 kf/f/il zs

1968. december 4.

szerdán befutott a nagyvásártelepre az első karácsonyfával megrakott vagon a szombathelyi állami erdőgazdaság jánosházi erdészetiéből, s most már folyamatosan várják a szállítmányokat részben a szombathelyi, részben a soproni erdőgazdaságtól.

a zöldéért fővárosi üzleteiben és a vendéglátóipartól bérelt mintegy 60-70 szabadtéri árusítóhelyen 200 000 karácsonyfát hoz forgalomba. várhatóan ugyanennyi lesz a szabadpiacon is. a karácsonyfák a hét végén már az üzletekbe kerülnek. a zöldéért fainak 60 százaléka az utóbbi években kialakult igényeknek megfelelően másfélméteren aluli, de lesz természetesen ennél nagyobb, két-három méteres is.

a zöldség és gyümölcsforgalmi egyesülés tájékoztatása szerint országosan várhatóan 1.2 - 1.3 millió karácsonyfa kerül forgalomba. az idén valamivel kevesebb fát rendeltek, mert tavaly, s az azt megelőző évben igen sok megmaradt, tönkrement. a szövetkezeti felvásárló kereskedelem azonban most az erdőgazdaságokkal olyan megállapodást kötött, hogy a keresletből, az igényektől függően szükség szerint karácsony előtt 1-2 nappal is szállítanak soronkívül fenyőfát oda, ahol kevésnek bizonyul a készlet./mti/

bb. 40. uttörők karácsonya a parlamentben - kiválasztották az óriásfenyőt - tizezer vendéget várnak az ünnepségre

1 di/gk/il zs

1968. december 4.

karácsonykor újra gyermekszereg népesíti be a parlamentet; az idén is megrendezik az uttörőszövetség budapesti elnökségének immár hagyományos fenyőfa-ünnepségét. december 25-én ~~előtt~~ a legifjabbakat, a kisdobosokat látják vendégül, majd mindkét nap délutánján vörösnyakkendő uttörők lesznek hivatalosak a karneválra, végül pedig 26-án este az ifjusági vezetők bálja zárja a programot. összesen mintegy tizezer vendég ~~számi-~~tanak. az idén sem feledkeznek meg a vidéki pajtásokról, egy csoportjuk december 26-án vesz részt a délutáni ünnepségen.

/folyt.köv./
16.05/11

- 22 -

16¹⁰ 16¹²
Dro

bb. 40./ uttörők ... 1. folyt./ il

javában zajlanak már az uttörők karácsonyának előkészületei. a soproni tanulmányi erdőgazdaságban a napokban kiválasztották a parlament kupolacsarnokában kerülő óriásfenyőt, amelynek magassága jóval meghaladja a husz métert, ezért megkurtyítják. a hatalmas fát - ezuttal végig országuton - különleges járművön szállítják, hogy megkíméljék a többszöri átrakástól. december 20-án reggel érkezik budapestre, s ekkor nyomban megkezdik diszitását. az óriásfenyőt 70 kilogramm szaloncukorral, több száz méter ezüst- és aranyfonallal, különleges üvegfigurákkal, izzólámpák sokszínű regimentjével ékesítik.

az ünnepi műsor első percei azoknak a hősöknek emlékéért idézik, akiknek harca, bátorsága, helytállása megteremtette a mai gyerekek jókedvű, gondtalan életének, szórakozásának feltételeit. a kisz központi művészegyüttese uttörőcsoportjának fáklyás tánca után meggyullad a fél évszázaddal ezelőtti forradalmi eseményeket szimbolizáló hármass láng, majd megérkezik télapó, akit az idén is hadics László személyesít meg. segédje: hofi géza lesz. elhangzik a köszöntő, majd vidám műsor pereg a kupolacsarnok hatalmas színpadán. a gazdagnak ígérkező programban többek között rodolfo, kibédy ervin, hlatky László szórakoztatja a gyerekeket. a továbbiakban tréfás vetélkedők, filmvetítések, jelmez- és táncverseny és sokféle elektromos játék között válogathatnak a pajtások. kitölthetik a különleges karácsonyi toposzelvényt, amelynek kérdései közül egyet-egyét télapó és rodolfo ad fel a játékosoknak. az idén egyébként a szokottnál is izgalmasabb lesz a jelmezverseny, mert egész sor olyan uttörőörsöt és rajt is meghívunk az ünnepségre, amely már korábban is kitűnt a „maszkakészítésben„./mti/

bb. 39. ruha, kosztüm, komplé kasmilonból, trevirából és metalrex-ből - a hódmezővásárhelyi kötöttárugyár új kollekciónak bemutatója

t sz/gk/il zs

1968. december 4.

a hódmezővásárhelyi kötöttárugyár, amely évente hétmillió darab kötöttolmit bocsát a kereskedelem rendelkezésére, szerdán kezdte meg a kereskedelem illetékeseivel, üzleti tárgyalásait arról, hogy milyen termékeket, modelleket készítsen a jövő év második negyedében.

/folyt.köv./

16.10/11

- 23 -

16¹⁵ 16¹²
Dro

bb. 39./ ruha, kosztüm... folyt./ il

a tárgyalások előtt a hungarotex székházában bemutatták a gyár új kollekcióját, elsősorban azokat a kötöttolmikat, amelyeket új alapanyagok felhasználásával készítenek. ruhák, komplék, sportöltözékek sipulóverek, kötényruhák, s az ismét divatos mellényes kosztümök fésűgyapjuból készültek, de elsősorban kasmilonból, selymes fényű trevirából és metalrex elnevezésű fényes fonalból. a modellek újszerűsége főként a fazonmegoldásokban, színösszeállításokban és a diszítőelemekben rejlett. érdekes módon használták fel a népi motívumokat, közöttük például a matyó himzést a kötötttruhák diszítésére./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 34-es hírünk / tanácskozás a sertéshus-termelés korszerűsítéséről/ első mondata helyesen:

„a sertéshus-termelés korszerűsítéséről tanácskoztak szerdán tatabányán több megye állattenyésztési szakemberei. keserü jános.../mti/

bb. 41. 1970-ben már több mint 150. 000 yagon gyümölcstermés várható

t jf/trö/il zs 1968. december 4.

szerdán a mém-ben rendezett ünnepségen dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes köszöntötte az idei erfurti nemzetközi kertészeti kiállításban sikerrel szerepelt gazdaságok, intézmények és vállalatok képviselőit. a miniszterhelyettes bevezető előadásában elmondotta: jelenleg az ország mezőgazdasági területének hét százalékán - elsősorban a más növények termesztésére kevésbé alkalmas homoki és lejtős területeken - folytatnak kertészeti termesztést. a kertészeti ágak a növénytermelés bruttó termelési értékének 26 százalékát, a mezőgazdaság összes termelési értékének pedig 15 százalékát adják. a kertészet jelenleg a mezőgazdaság leggyorsabban fejlődő ága: 1960-66 között 37 százalékkal növelte teljesítményét.

/folyt.köv./
16.23/il

- 24 -

16⁰
16²⁰

bb. 41./ 1970-ben ... folyt./ il

a tervek szerint a gyümölcstermelés 1970-ig - az 1961-65-ös évek átlagához képest - 50 százalékkal emelkedik és várhatóan meghaladja a 150 000 vagon. ez lehetővé teszi, hogy kielégítsék a növekvő hazai szükségletet, és teljesítsék az exportszállítási kötelezettségeket. az állami konzervipar termelése - a zöldség- és gyümölcsfeldolgozó kapacitás bővülésével - az 1960. évi 47. 000 vagonról 1970-ig 67 000 vagonra emelkedik.

a miniszterhelyettes ezután elmondotta, hogy a kertészettel foglalkozó tsz-ek és állami gazdaságok az idén harmadikban vettek részt az erfurti kiállításon. 1961-ben az első alkalommal 202, 1966-ban 217, idén pedig 239 helyezést értek el a magyar kertészeti és élelmiszeripari termékek. a legtöbb díjat az almafajták kapták, ebből a gyümölcsből a kiállított termékek 86 százalékát díjazták. kedvezően fogadta a kiállítás zsűrije a magyar paprikát, a paradicsom és az uborkafajtákat.

dr. gergely istván miniszterhelyettes ezután átnyújtotta az erfurti nemzetközi kertészeti kiállítás díjait./mti/

bb.45. megdöntötték októberi rekordjukat az ózdi hengerészek
vid kz/tné/ká/il zs 1968. december 4.

megdöntötték októberi rekordjukat az ózdi kohászati üzemek durvahengerművének dolgozói: 24 óra alatt 3027 tonna acélöntecset hengereltek, 54 tonnával többet, mint az októberi rekord napján. hasonló teljesítményt az ózdi kohászati üzemekben még sohasem produkáltak. a rekordal 38 ezer tonnára növekedett a durvahengermű esedékes éves terven felüli teljesítménye./mti/

bb. 42. sajtótájékoztató a földtörvény végrehajtásáról.

t jf/tr/il zs 1968. december 4.

szerdán a mém-ben halász péter, az országos földhivatal vezetője a földtörvény végrehajtásának időszerű kérdéseiről tájékoztatta a sajtó munkatársait.

/folyt.köv./
17.00/il

- 25 -

17⁵⁰
18²

bb. 42. / sajtótájékoztató ... 1. folyt./ il

elmondotta, hogy a földtörvényt két szakaszban hajtják végre. az idén első szakaszban a mezőgazdasági nagyüzemek használatában levő földek tulajdoni és használati viszonyainak felülvizsgálata, valamint a tulajdoni változásokra vonatkozó határozatok előkészítése volt a fő feladat. a második szakaszban - 1969 január 1-től - a megváltással és a mentesítéssel kapcsolatos határozatok kiadására, majd az év közepétől 1973 végéig a zárt kertek folyamatos rendezésére kerül sor.

az idei felülvizsgálatokat a községenként szervezett bizottságokra bízta. a felülvizsgálat méreteire jellemző, hogy a csaknem tízmillió hold területet és 3 200 gazdaságot érintett. az adatok szerint a közös gazdaságok használatában levő földeknek mintegy fele a tagok és a velük azonos elbírálás alá eső személyek, 20 százaléka a kívülállóknak, 30 százaléka pedig az állam és a különböző nagyrészt már megszűnt szervezetek tulajdonában vannak. a felülvizsgálat szerint a vártnál lényegesen több olyan föld van a tsz-ek használatában, amelyeknek tulajdonosai már régen elhaltak, és hagyatékkuk rendezése nem történt meg. több mint 200 000 olyan esettel találkozott, hogy kisebb-nagyobb terület - összesen több mint félmillió hold az örökösök nevében van nyilvántartva. ezeknél a földeknél a hagyatéki eljárás lefolytatása előtt nem lehet állást foglalni abban, hogy a kérdéses föld a törvény alapján megváltásra kerül-e, vagy sem.

a törvénynek a mentesítésre vonatkozó rendelkezésről szólva a hivatalvezető rámutatott: a mentesítésre jogosultak köre két csoportba sorolható. az egyiket alkotják azok a kívülállók, akiknek belterületi, vagy zártkerti földje van termelőszövetkezetihasználatban és mentesítésre használható terület rendelkezésre áll. a másik csoportot azok a helyben lakó kívülállók képezik, akiknek belterületi, vagy zártkerti földje nem volt.

/folyt.köv./
17.05/11

- 26 -

17.05.
18.05.

bb. 42./ sajtótájékoztató... 2. folyt./ il

a törvény lehetővé teszi, hogy a kívülállóknak ez a csoportja külterületi földjét a termelőszövetkezet tulajdonában levő belterületi vagy zártkerti földdel - a tsz vezetőségével való megegyezés alapján - elcserélje. a mentesítési kérelmet 1968 december 31. napjáig adhatják be.

a mentesítésekkel szoros összefüggésben áll azoknak a helybenlakó személyeknek / volt pártoló tagok, nyugdíjasok, stb./ további földhasználatára, akiknek jogos igényét mentesítés után nem lehet kielégíteni, mert a községben nincsen zárt kert, vagy annak területe a benyújtott jogos kérelmek kielégítésére nem elegendő. az ilyen személyek részére személyi földhasználatot biztosítanak. az erre vonatkozó kormányrendelet a közeljövőben jelenik meg./mti/

bb. 44. fonógép 10 millió forinttal olcsóbban

a vid kz/tné/ká/il zs

1968. december 4.

a jubileumi verseny egyik szép vállalásaként nagyszabású rekonstrukció alatt álló nyergesujfalui viscosagyár szakemberei elhatározták, hogy házilag tervezik meg és készítik el azt a nagyteljesítményű fonógépet, amelyet külföldről csak mintegy 20 millió forintért lehetett volna beszerezni. a házi kivitelezéssel éppen felére, tehát 10 millió forintba csökkentik a költségeket. ugyanakkor több új típusú szál kikísérletezésével is bővítik a fejlődő üzem választékát. a háromszorosára bővülő danulon selyemgyárban például öt féle új szálát állítanak majd elő. e nagyarányú megtakarítás csak az egyik eredménye a viscosa gyárban a jubileumi versenynek. az év eleji vállalat 32 millió forint értékű, a piacon különösen keresett termék ter- ven felüli előállítására szült. ennek időarányos részét ez ideig kerekén 8 százalékkal túlteljesítették./mti/

bb. 43. a vállalatoknak 30 napon belül fizetniük kell - a kdb állásfoglalása

i sl/tm/il zs

1968. december 4.

a központi gazdaságidöntőbizottság elnökségi tanácsa foglalkozott azokkal az esetekkel, amikor a megrendelő vállalat megállapodik a szállítóval, hogy az árut, vagy szolgáltatást 30 napnál hosszabb idő alatt fizeti ki.

/folyt.köv./
17.14/11

- 27 -

18.00.
18.01.

bb. 43. / a vállalatoknak ... folyt./ 11

a kdb megállapítása szerint az ilyen megállapodás jogszabályellenes. a vállalatok legfeljebb 30 napos fizetési határidőben egyezhetnek meg, kölcsönt vagy hitelt egyébként csak pénzügyintézetek folyósíthatnak. a rendelkezések csupán a külkereskedelmi jogu vállalatoknak teszik lehetővé, hogy külföldieknek áruhitelt adjanak, illetve onnan ilyen hitelt kapjanak. nem vonatkozik a hitelezési tilalom a szerződéses termeltetési előlegre sem.

a hazai vállalatok közötti áruhitel nem időszerű, mert az új mechanizmus jelenlegi szakaszában még nem alakult ki a teljes piaci egyensúly és éppen a megrendelők helyzetét gyengítendő, a gyártmány-struktúra konzerválásához vezetne a vállalatok közötti áruhitel bevezetése, az ezzel járó kritikátlanabb vásárlás. a 30 napnál hosszabb fizetési határidőkről szóló megállapodásokat semmisnek kell tekinteni, az elnökségi tanács azonban kiemeli, hogy az ilyen szerződéseknek csak a fizetési határidőkre vonatkozó része érvénytelen, a szerződés szabályszerű többi része érvényes marad.

ha a döntőbizottság elé 30 napot meghaladó fizetési megállapodások ügyei kerülnek, a kdb ezt a határidőt megsemmisíti, automatikusan azonban nem szab meg 30 napos fizetési határidőt, ezt a rendelő és a szállító külön megállapodására bizza./mti/

bb. 46. tavaszi virágzás - decemberben

a vid fm/mné/ká/il zs

1968. december 4.

mecsek-alja gyümölcsstermelő gazdái érdekes, szép szokást elevenítettek fel december 4-én: a borbála-napi ágmetaszt. e nap reggelén egy-egy fiatal hajtást vágtak le a gyümölcsfákról és a fűtött szobában vízbe állították. karácsony napjaiban tavaszt idéző virágnyílásba gyönyörködhetnek majd a mecsek-aljai családok.

/folyt.köv./

17.19/11

18¹⁰
18¹²

- 28 -

bb. 46. / tavaszi virágzás ... folyt./ 11

régi szokás volt, hogy a gazdák mesterséges virágoztatással állapították meg a gyümölcsfák termőképességét és következettek a jövő évben várható termés hozamokra.

ma már természetesen szakszerűbb és pontosabb módszerekkel történik a gyümölcsstermés várható mértékének meghatározása, de a kedves hgyomány azért fennmaradt. főleg mandula-, valamint cseresznye- és meggy-ágacs-kák kerültek a vázába./mti/

bb. 47. értekezletet tartottak a főváros anya- és gyermekvédelmi szakemberei

t ms/j/il zs

1968. december 4.

a főváros anya- és gyermekvédelmi hálózatának szakemberei - szülészek, gyermekgyógyászok, védőnők - szerdán a fővárosi tanács klubjában értekezleten vitatták meg az elmúlt évi munka tapasztalatait és a legközelebbi jövő feladatait.

a tanácskozást dr. bartha ferenc, a főváros vezető főorvosa nyitotta meg, majd dr. körmendi istván, a fővárosi tanács egészségügyi osztályának csoportvezető főorvosa bevezető előadásában összefoglalta a fővárosi gyermekegészségügyi ellátás és anyavédelem helyzetét és problémáit. rámutatott, hogy az elmúlt években jelentősen fejlődött budapest anya- és gyermekvédelmi szervezete, kiépült a gyermekellátás és a nővédelem egységes hálózata. így valósulhatott meg a főváros minden 0 - 14 éves korú lakójára kiterjedő, szakorvosokra bízott általános gondozás.

az anyai halálozás és a halvaszületések száma jelentősen csökkent, hasonlóképpen visszaszorult a legtöbb gyermekkorú fertőző betegség is. 1959-ben például 324 gyermek betegedett meg fertőző gyermekbénulásban, tavaly viszont egyetlen eset sem fordult elő. a diftériás esetek száma 67-ről tízre, a szamárköhögésé 315-ről 33-ra csökkent, az új tbc-s gyermekbetegek száma 474-ről 27-re esett.

/folyt.köv./
17.23/11

- 29 -

18¹¹ B20
18¹²

bb. 47. / értekezletet tartottak ... folyt./ il

a csecsemőkori halálokok közül jóformán teljesen eltűnt a régebben rettegett bélfurug és a sorvadás. nemzetközi viszonylatban is igen alacsony az 1-4 éves kisdetek halálzási arányszáma.

tennivaló azonban van bőven. a legnagyobb probléma a születés előtti gyermekvédelem elégtelensége. ez is közrejátszik a koraszülések magas arányában, különböző fejlődési rendellenességekben, de különböző gyermek- és felnőttkori megbetegedések, egészségi problémák is erre vezethetők vissza. országos viszonylatban budapesten a legmagasabb a csecsemőhalálozás. ebben jelentős szerepe van a vidékinél nagyobb arányú koraszülésnek. súlyosbítja a helyzetet a terhességmegszakítások nagy száma is. 1966-ban például a 15-49 éves nők több mint 10 százaléka folykodott a születésszabályozásnak ehhez az eszközéhez. 11,9 százalékukat különböző műtéti szövődmények miatt kellett táppénzbe venni vagy kórházi osztályon elhelyezni. az említett korosztályba tartozó nők mindössze 2 százaléka veszi igénybe a korszerű fogamzásgátló tablettákat.

a szülészeti és a gyermekosztályok nagyon zsúfoltak. a problémán csak megfelelő beruházásokkal, bővítésekkel lehetne segíteni.

dr. sárkány jénő professzor, a Heim Pál kórház igazgató-főorvosa korreferátumában főleg a koraszülésnek a csecsemőhalandóság alakulására gyakorolt hatásával foglalkozott. dr. Neubauer György főorvos, a főváros anyavédelmi központjának igazgatója ugyancsak a születés előtti védelem jelentőségét hangsúlyozta.

Vollár János a Vöröskereszt budapesti titkára a Vöröskereszt egészségügyi felvilágosítási munkájáról, az orvosok és a társadalom közötti közvetítő szerepéről szólott./mti/

17.30/il

- 30 -

18²⁰
18²⁰

bb 48. tájékoztatás a pályaválasztásról

fe/lk/-s zs

1968. december 4.

a pályaválasztás, az iskoláztatás időszerű kérdéseiről tájékoztatták a művelődésügyi minisztérium és a munkaügyi minisztérium illetékesei szerdán a sajtó képviselőit. a többi között elmondották, hogy az 1968-69-es oktatási évben mintegy 180 000 tanuló kerül ki az általános iskolákból. a végzős diákoknak a középiskolákban 65 000 hely áll rendelkezésükre: mintegy 34 ezren gimnáziumban folytathatják tanulmányukat, 31,600-an pedig szakközépiskolákban tanulhatnak tovább. az 1969-70-es tanévben a technikumok első osztályába már nem lesz felvétel - ez alól csak a bányász és az aknász képzés a kivétel, ahol mindössze 90 diák kezdi meg ősszel tanulmányait.

a szakközépiskolákban az ipari szakra 16 000, a mezőgazdasági szakra 4.000, a kereskedelmi szakra 1 800, a közgazdasági szakra 5 700, az egészségügyire 3 400, s egyéb - művészeti, gyermekfelügyelői - szakra összesen 700 diákot vesznek fel.

a szakmunkásképző iskolákban összesen 92 000 hely várja a fiatalokat. ezekben az intézetekben mintegy 7 000 érettségivel rendelkező diákkal számolnak, 15-18 000-re tehető majd azoknak a száma, akik korábbi években fejezték be az általános iskolát, s mintegy 70 ezer olyan tanuló lesz, aki az 1968-69-es tanévben kerül ki az általános iskolákból.

a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán az előző évhez hasonlóan 13 500 helyet biztosítanak a középiskolákból kikerülő fiataloknak.

az iskolai felvételeket szabályozó miniszteri rendelet 1969 február 1-én jelenik meg./mti/

17.55/-s

18²⁰
18²⁰

- 31 -

bb. 52. elutazott az ndk ujságíró szövetségének küldöttsége

gk/e zs

1968. december 4.

elutazott budapestről az ndk ujságíró szövetségének háromtagú küldöttsége, amely Harry Czepucknak, a Neues Deutschland helyettes főszerkesztőjének, a szövetség elnökének vezetésével egy hetet töltött hazánkban. A muosz vendégeként érkezett újságírókat kedden hivatalában fogadta dr. Timár Mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese és baráti beszélgetést folytatott velük időszzerű gazdaságpolitikai és egyéb kérdésekről. A küldöttség tanulmányozta a muosz tevékenységét és látogatást tett a népszabadság, valamint a magyar televízió szerkesztőségében.
/mti/

bb. 50. kielégítő az árszínvonal alakulása - terv a római-part fejlesztésére - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t hi/j/e zs

1968. december 4.

A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén a többi között megtárgyalta a kereskedelmi forgalom fejlődését, s ezzel kapcsolatban az árak alakulását az új mechanizmusban. Amint dr. Kovács Gyula, a fővárosi tanács kereskedelmi főosztályvezetője elmondta, a gazdaságirányítás új rendszerének bevezetését megelőzően a lakosság jelentékeny része aggodalommal tekintett az árak várható alakulása elé. Az ezévi statisztikák tanúsága szerint azonban az aggály indokolatlan volt, az átlagos budapesti árszínvonal ugyanis nem haladja meg a tavalyit, ugyanakkor a lakosság pénzbevételei több mint 7 százalékkal növekedtek. Egyébként a fővárosi kiskereskedelem az év első kilenc hónapjában több mint 24 milliárd forint forgalmat ért el, 6 százalékkal többet, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Az élelmiszerforgalom alakulása az elmúlt háromnegyed évben kiengesztélyozott volt. A vendéglátóipar forgalma némi növekedést mutat, a ruházati cikkekben a vártnál valamivel nagyobb volt a kereslet, a vegyes iparcikkekben pedig háromnegyed év alatt csaknem 7 százalékkal vásároltak többet.

A kereskedelmi szervek részletesen megvizsgálták azt is, hogyan alakultak az árak a főbb árucsoportokban. Az ármozgás a bolti élelmiszereknél a legkisebb arányú, ugyanis az élelmiszer-forgalom 60 százaléka hatóságilag megállapított árakon bonyolódik. A szabadáras cikkeknel már jelentősebb az ármozgás.

/folyt.köv./
18.10/e

- 32 -

18.3.5
18.10

bb. 50. /kielégítő az árszínvonal...1.folyt./e

például a burgonyánál 12 százalékos, a zöldségnél 22 százalékos az árszint növekedése január-szeptember átlagában, a múlt év hasonló időszakához képest. A gyümölcsfélék ára viszont 12 százalékkal csökkent. A vendéglátásban év közben nem emelkedtek lényegesebben az árak, egyes hónapokban azonban az étlap szerinti meleg ételek árai nőttek. A ruházati cikkek tekintetében csökkenés mutatkozik a konfekcionált alsóruházatban, változatlan az árszínvonal a kötött alsóruházati cikkeknel és a gumiból készült lábbelinél. Mintegy 3 százalékkal növekedett az árszínvonal - a januárhoz képest - a konfekciós férfi felsőruházati cikkekben, s drágább lett a női utcai cipő is.

Az árak alakulásával kapcsolatban megfigyelhető - mutatnak rá az ülésen -, hogy a kiskereskedelmi vállalatok mindinkább saját árpolitikai koncepciójukat érvényesítik. A piaci viszonyok tanulmányozására a legjobb áruforgalmi szakemberek, a nagyobb boltok vezetőinek bevonásával ugynevezett árszűrőket, tanácsadó testületeket vagy árfigyelő szolgálatot hoznak létre. Kialakul az a gyakorlat, hogy a kiskereskedelmi vállalatok nemcsak a területi nagykereskedelem, hanem más szállítói árak iránt is érdeklődnek, s fokozottan felhasználják az ipartól való közvetlen beszerzés lehetőségeit.

Megállapította a végrehajtó bizottság, hogy a hatékony vállalati árpolitika érvényesülésének még számos akadálya van. Néhány iparágban például a termelők monopolhelyezete gátolja a kereskedelem árpolitikai törekvéseit, a kiskereskedelmi vállalatok tartózkodnak a szabad árak rugalmasabb alkalmazásától, mert félnek a - jogilag még nem tisztázott - tisztességtelen haszon megállapításától. De visszatartja a kereskedelmi vállalatokat az ezzel járó adminisztratív többletmunka - leltározás, átárazás - is.

Egyébként az illetékesek állandóan figyelemmel kísérik a kereskedelmi árak alakulását, szemmel tartják a vállalatok árpolitikáját. Időszakonként tájékoztatót adnak ki, informálják a vállalatokat az árszínvonal, a kereslet és kínálat alakulásáról, s állást foglalnak a káros vagy kedvezőtlen jelenségekkel szemben.

/folyt.köv./
18.20/11

- 33 -

18.4.0
18.5.2

bb. 50. /kielégítő az árszinvonal...2.folyt./e

foglalkozott a végrehajtó bizottság a római-part átdolgozott fejlesztési tervével is, amelyet heincz mihály, a fővárosi tanács építési főosztályának vezetője ismertetett. a program módosítását egyrészt a békásmegyeri lakótelep 4. ötéves tervidőszakban előirányzott megvalósítása, illetve az ezzel összefüggő csatornázási munkák tették szükségessé, másrészt az, hogy a nemzetközi hajózási egyezmények miatt ezt a duna-szakaszt is rendezni kell, árvízvédelmi töltést kell építeni. a tanulmányterv az 5 kilométer hosszú vízparti területen mintegy 10 000 csónak elhelyezését, továbbá 40-50 ezer fűrdővendég befogadását, elutaztatását veszi számításba. gondoskodnak arról is, hogy a római-part minél több lehetőséget nyújtson a szórakozásra, pihenésre vagyóknak is. a program szerint ez szállodák, turistaházak, motellek, vállalati és szakszervezeti üdülők, kempingek létesítését követeli meg. terv készült a forgalmi utrendszer kialakítására is. az északi vasúti híd mellett építendő közúti hidról közvetlen kapcsolatot teremtenek újpest, valamint a nánási-ut között, amely egyébként teljes üdülőpart egyetlen észak-déli irányú gyűjtő forgalmi utvonala. a parti ut - a jelenlegi kossuth lajos sétány vonalában csupán gyalogjárda nélküli ut halad majd. a tömegközlekedés javarészt a hév-en bonyolódik le, az üdülőterületen azonban mikrobuszjárat rendszeresítése célszerű. a városból indított dunai nagy hajók, valamint a part mentén közlekedő vizibuszok részére több kikötő létesítése szükséges.

foglalkozott a végrehajtó bizottság a kispesti és a budafoki városközpont kialakításával is. kispest újjáalakuló centrumában 525, budafokon 1351 családi otthon építését irányozzák elő. kispest új lakókerületében bölcsődét, gyógyszertárat, továbbá kereskedelmi és szolgáltató egységeket is létesítenek, budafokon 12 tantermes általános iskolát, gyermekintézményeket és más létesítményeket emelnek. a program szerint a 4. ötéves tervidőszakban valamennyi peremkerület városközpontjában megindul, illetve folytatódik majd az építkezés.

elfogadta a végrehajtó bizottság a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójával kapcsolatos kulturális programot. ennek egyik kiemelkedő eseménye lesz a tanácsköztársaság - emlékmű - kiss istván szobrászművész alkotása - felavatása a dózsa györgy uton, a jövő év március 21-én. a magyar munkásmozgalmi múzeum nagyszabású emlékkiállítását rendez, a fővárosi szabó ervin könyvtár „történelem - forradalom, és „budapest a tanácsköztársaság idején, az egykori sajtó tükrében, címen bibliográfiát ad ki. a budapesti történelmi múzeum a jövő év januárjában „a város peremén, címen a pesterzsébeti múzeumban kiállítást nyit meg. /mti/

18.23/e

-34-

18⁴⁶
19² B20

bb. 51. magyar-ndk mezőgazdasági tudományos együttműködési munkatervet irtak alá

t ms/tr/zs/il

1968. december 4.

szerdán a magyar tudományos akadémia tudós klubjában dr. láng géza levelező tag, az akadémia agrártudományi osztálytitkára, dr. tóth mihály, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium tudományos kutatási főosztályának vezetője és e. plachy akadémikus, a berlini német mezőgazdaságtudományi akadémia tudományos igazgatója, aláírta a magyar tudományos akadémia agrártudományi osztályához tartozó akadémiai intézetek a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium kutatóintézetei és a német demokratikus köztársaság megfelelő intézetei közötti tudományos együttműködés jövő jövő évi munkatervét.

az ünnepélyes aláírásnál jelen volt rusznyák istván az akadémia elnöke, erdey-gruz tibor, az akadémia főtitkára, valamint az akadémia elnökségének több tagja és forgács egon nagykövet a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt dr. herbert plasche, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete.

az aláírás után e. plachy átnyújtotta dr. láng gézának a berlini német mezőgazdaságtudományi akadémia tiszteletli tagságáról szóló oklevelet. a magyar tudóst a berlini akadémia szeptemberi közgyűlésén választotta tagjává, jelentős talajtani kutatásainak, tudományos és oktató munkásságának elismeréséül.

dr. láng géza meghatottan mondott köszönetet a megtiszteltetésért, majd e. plachy rövid beszédben méltatta a két ország mezőgazdasági tudósai közötti együttműködés jelentőségét.

ezután az akadémia elnöksége fogadást adott a megjelentek tiszteletére./mti/

-.-

18.30/il

- 35 -

18⁵⁰ B20

bb. 53. a főváros és a hazafias népfront együttműködési megállapodása

i hi/tné/il zs

1968. december 4.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága és a hazafias népfront budapesti bizottságának elnöksége - a közös munka tervszerűbbé és hatékonyabbá tételére - együttműködési megállapodást kötött. a megállapodás értelmében a hazafias népfront a lakosságnak a közügyek intézésébe való fokozottabb bevonása érdekében akciókat kezdeményez. ezen túlmenően fórumot teremt az érdeklődők számára, ahol ismerteti a tanács gazdaságpolitikai, társadalmi és kulturális feladatait. a népfront tájékoztatja a tanács végrehajtó bizottságát az érdekelt lakosok véleményéről, igényeiről, s egyben mozgósítja a budapestieket a legfőbb fejlesztési, várospolitikai célok megvalósítására.

a hosszú-, közép- és rövidtávú várospolitikai tervek kialakítása, illetve elfogadása előtt a hazafias népfront véleménycserét szervez a társadalmi és helyi érdekek, az igények és lehetőségek széles körű egyeztetésére. a népfront közös kiadványok szerkesztését, pályázatok kiírását, szakemberek bevonását kezdeményezi egy-egy jelentősebb helyi feladat megoldására. kezdeményezi és szervezi a főváros és egyes kerületek történeti és politikai múltjának feltárását, megörökítését.

a tanácsi és a népfront-szervek együttműködése kiterjed a tanácstagok rendszeres tájékoztatására, továbbá a szocialista évfordulók, a nemzeti és politikai ünnepek előkészítésére, megrendezésére is./mti/

..-

bb. 54. a szot elnöksége

j/il zs

1968. december 4.

táviratban fejezte ki szolidaritását a cgil római központjának és palermói szervezetének a harcoló olasz munkások mellett és részvétét nyilvánította a rendőrsortüz áldozatai hozzátartozóinak./mti/

..-

- 36 -

18.35/il

18.15
19.2

bb. 55. gyermeket gázolt az autóbusz

i fe/gk/il zs

1968. december 4.

budapestben, a 15. kerületben, a csömöri uton egy 31/a jelzésű autóbusz elütötte funk lászló 8 éves iskolai tanuló. a gyermek a helyszínen meghalt.

a zabar és cered közötti uton fülöp béla 39 éves tsz-tag lovaskocsival felborult és a helyszínen meghalt.

mezőtúron bordács andrás 38 éves tsz-tag lovaskocsival elgázolta az uttest szélén kerékpárját toló nagy antal 66 éves nyugdíjast, az idős férfi sérüléseibe belehalt./mti/

..-

bb. 56. halálos üzemi baleset

k fe/gk/il zs

1968. december 4.

történt a szátok községi homokbányában. rakodás közben a leomló homok maga alá temette kalmár istván rakodómunkást, aki a helyszínen meghalt. további két dolgozó sérülést szenvedett. a baleset ügyében vizsgálat indult./mti/

..-

bb. 57. párt- és állami vezetők fogadták a magyar népköztársaság új berlini nagykövetét

hné/il zs

1968. december 4.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára fogadta dr. nagy lajost, a magyar népköztársaság új berlini nagykövetét, aki a napokban utazik állomáshelyére, a német demokratikus köztársaságba. az új nagykövetet fogadta losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, fock jenő, a minisztertanács elnöke, továbbá kállai gyula, az országgyűlés elnöke is./mti/

..-

bb. 58. dr. házi vencel

hné/il zs

1968. december 4.

külgügyminiszterhelyettes fogadta toshio urabe-t, japán új magyarországi nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét./mti/

..-

- 37 -

18.30/-s

18.15
19.2

bb. 49. magyar-szovjet-csehszlovák vizgazdálkodási együttműködési tárgyalás budapesten

k sb/j/il zs

1968. december 4.

a magyar népköztársaság, a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége és a csehszlovák szocialista köztársaság vízügyi meghatalmazottai december 2-4 között ülést tartottak budapesten. a három országnak a tiszta-vizgyűjtő vízkészlete hasznosításában kialakítható vizgazdálkodási együttműködés lehetőségeiről tárgyaltak. megállapodtak az együttműködés elvi feltételeiben. elhatározták, hogy a tiszta vizgyűjtőjén belül elsősorban a bodrog vizgyűjtőjében tovább szélesítik és összehangolják az együttműködést.

a jegyzőkönyvet magyar részről breinich miklós és szász-helyi pál, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettesei, szovjet részről v. n. tkacs és k. sz. hilobocsenko, az ukrán szovjet szocialista köztársaság meliorációs és vizgazdálkodási minisztériumának miniszterhelyettesei, csehszlovák részről dr. jan krajci, a szlovák nemzeti tanács erdő- és vizgazdálkodási megbízotti hivatalának helyettes vezetője írta alá./mti/

--

bb. 59. ötévi szabadságvesztés gyilkossági kísérletért

vid fm/j/il zs

1968. december 4.

gyilkossági kísérlet vádjával állt a gyulai megyei bíróság előtt lovász matild 69 éves budapesti lakos. az idős nő leánya évek óta rossz házasságban és orosházán férjével. a fiatalok többször szétköltöztek, majd ismét visszaállították az életközösséget. az anyós ez év júliusában náluk tartózkodott, amikor fültanuja volt veszekedésüknek. lovász matild éjjel fejszeccsapást mért alvó vejére, így akart véget vetni leánya rossz házasságának. a fejszét leánya csavarta ki kezéből. a férfit megoperálták, hosszú ideig kezelték, s ma is akadozva, rosszul beszél a sérülés következtében. lovászmatildot gyilkossági kísérletért ötévi szabadságvesztésre ítélte a bíróság. az ítélet nem jogerős./mti/

--

19.00/il

- 38 -

19.00
19.38

bb. 60. aranyérmes szarvasbikát gázolt a teherautó

vid fm/j/il zs

1968. december 4.

a vándorló szarvasok éjszakánként és hajnalonként gyakran keresztezik a szekszárd-siófoki országutat a hógyérszi és a gyulaji-tamási erdőt átszelő szakaszon. legutóbb hógyész közelében a kalaznói beágazó ut környékén egy szép gimszarvasbikát gázolt el egy teherautó. a sérült állat az uttól mintegy 200 méternyire az erdőben roskadt össze, s kiderült, hogy aranyérmes agancsot viselt, amely a szálláspusztai erdészházba került.

az idén már több gimszarvast és dámvadot elgázoltak a járművek a siófoki műutnak a szakály és tamási közötti - a gyulaji vadgazdaság erdején áthaladó - szakaszán is. ugyanis a gyulaji erdőt ujabban bekerítették a szántóföldek felől, s a vad csak az országút melletti nyitott sávban járhat. ezen az utrészen hajnalonként és éjjelenként csapatosan kelnek át a dámok és a gimszarvasok, s teljesen váratlanul kerülhetnek a robogó járművek elé, ami veszélyes balesetet okozhat. ezért az erdő- és vadgazdaság óvatosságára inti az arra haladó gépkocsivezetőket./mti/

--

bb. 61. időjárásjelentés

a

tr/il zs

1968. december 4.

a meteorológiai intézet jelenti december 4-én, szerdán este:

felhős, párás idő

várható időjárás csütörtök estig:

felhős, párás, helyenként ködös idő, néhány helyen hószállingózás, ónos szitálás. mérsékelt szél. várható nappali hőmérséklet csütörtökön 0- plusz 5 fok között./mti/

--

19.10/il

- 39 -

19.10
19.40

bb. 62. kiállítás fiatal lengyel művészek munkáiból

t gj/j/il zs

1968. december 4.

a művészeti kisz-szervezetek józsef attila klubjában szerdán szirbek vilmos, a kisz budapesti bizottságának titkára nyitotta meg a fiatal lengyel művészek tárlatát. a kiállításon, amelyet a kisz budapesti és 6. kerületi bizottsága rendezett, grafikusművészek alkotásait és zygmont targowski fotóművész képeit mutatják be. a kiállítás december 13-ig tekinthető meg, a 6. kerület népköztársaság utja 112-ben./mti/

--

bb. 63. budapestre érkezett dr. helmut koch

jkf/tr/il zs

1968. december 4.

szerdán budapestre érkezett dr. helmut koch, az ndk mezőgazdasági termékek felvásárlási és feldolgozási állami bizottságának elnöke. a vendéget a ferihegyi repülőtéren dr. sághy vilmos, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese fogadta. dr. helmut koch tárgyalásokat folytat a két ország hus-, tej- és baromfiipari együttműködésének fejlesztéséről./mti/

--

19.09/il

- 40 -

19.09.11
19.09.12

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 359-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1968. december 4.

bb. 64. közlemény a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának 1968. december 4-i üléséről

il zs

1968. december 4.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1968. december 4-én kádár jános elvtárs elnökletével ülést tartott, amelyen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek: a központi ellenőrző bizottság elnöke, a központi bizottság osztályvezetői, a budapesti pártbizottság titkárai, a megyei pártbizottságok első titkárai, a minisztertanács tagjai, államtitkárok, tömegszervezetek, tömegmozgalmak vezetői, a kormány tájékoztatási hivatalának vezetője, valamint a központi sajtó képviselői.

a központi bizottság a napirend megtárgyalása előtt kegyelettel megemlékezett az elhunyt dobi istván elvtársról, a központi bizottság tagjáról, jakab rudolf elvtársról, a kommunisták magyarországi pártja alapító tagjáról.

a központi bizottság meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette komócsin zoltán elvtársnak, a központi bizottság titkárának tájékoztatóját időszerű nemzetközi kérdésekről.

nyers rezső elvtárs, a központi bizottság titkára előterjesztésében a központi bizottság megvitatta és elfogadta a politikai bizottság jelentését a gazdasági reform bevezetéséről, az 1968. évi gazdasági fejlődésről és a jövő évi gazdasági munka fő irányairól.

/folyt.köv./

19.20/il

19.15

19.15

- 1 -

bb. 64./ közlemény ... 1. folyt./ il

biszku béla elvtárs, a központi bizottság titkára előterjesztése alapján a központi bizottság tagjai megvitaták és elfogadták a kb 1969. évi munkatervét.

1.

a központi bizottság a nemzetközi kérdések kapcsán megállapította a következőket:

pártunk az internacionalizmus eszméjétől áthatva szolidáris azzal a harccal, amelyet a hős vietnami nép, a vietnami dolgozók pártja, a vietnami demokratikus köztársaság kormánya, valamint a dél-vietnami felszabadítási front vezetésevel az amerikai betolakodókkal és csatlósáikkal szemben jelenleg is viv. népünk nagy együttérzéssel figyeli a hősi küzdelmet, örül a testvéri vietnami népminden sikerének és változatlanul támogatja igazságos harcát. a vietnami nép és a vele szövetséges, a harcát aktívan támogató szocialista országok, az összes békeszerető erők nagy győzelmét jelenti, hogy az egyesült államok kormánya a vdk elleni terrorbombázások és egyéb harci cselekmények feltétel nélküli beszüntetésére kényszerült és bele kellett egyeznie abba, hogy a párizsi tárgyalások mind a négy közvetlenül érdekelt fél részvételével folytatódjanak. ez megnyitja az utat az érdemi tárgyalások előtt.

nemzeteti

a központi bizottság tudatában van annak, hogy a vietnami nép számára még nem értek véget a súlyos megpróbáltatások. az amerikai imperialisták továbbra is megsértik a vdk légiterét, folytatódik a szabadságharcosok elleni agresszió dél-vietnamban és a dél-vietnami bábregsim képviselői igyekeznek újabb és újabb akadályokat gördíteni a párizsi tárgyalások utjába. változatlanul szükség van minden békeszerető erő összefogására a vietnami nép támogatására az amerikai imperialisták és kiszolgálóik elleni harcban. a vietnami nép mint eddig, ezután is számíthat az erőnkhez mérten legteljesebb politikai, diplomáciai, gazdasági és katonai segítségünkre.

/folyt.köv./
19.28/il

fr 20²¹
10^{4d}

- 2 -

bb. 64./ közlemény ... 2. folyt./ il

a központi bizottság jóváhagyta küldöttségünknek a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozását előkészítő bizottság novemberi ülésén végzett tevékenységét. üdvözlő az elhatározást, hogy a bizottság a következő ülésére jövő év március 17-én, a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozására pedig májusában kerül sor moszkvában. pártunk megtisztelő kötelességének tekintette azt a munkát, amely a nemzetközi tanácskozás előkészítésében reá hárult, és nálás azokért a szervekért, amelyekkel ezt a tevékenységet a testvérpártok képviselői elismerték.

a központi bizottság meggyőződése, hogy a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozása, az egység erősítése az imperializmus elleni harcban időszerűbb mint valaha. a magyar szocialista munkáspárt úgy véli, hogy a tanácskozás megtartásához a feltételek megérették, és a maga részéről mindent megtesz annak sikeréért.

2.

a központi bizottság az 1968. évi népgazdasági terv teljesítéséről, a gazdaságirányítási rendszerről a következőket állapítja meg:

1. a 9. kongresszuson elhatározott gazdaságpolitikai elvek a gazdasági építőmunka helyes vezérfonalának bizonyulnak. a harmadik ötéves terv első három évében a népgazdaság fejlődésének iránya megfelelt az ötéves tervben megjelölt céloknak.

a nemzeti jövedelem emelkedése 3 év alatt megközelítette az öt évre kitűzött célt. mind az ipari, mind a mezőgazdasági termelés fejlődése gyorsabb a tervezettnél. a lakosság reáljövedelme három év alatt ugyancsak a tervezettnél nagyobb mértékben nőtt, és már 1968-ban elérte az eredetileg 1970-re kitűzött színvonalat.

/folyt.köv./
20.20/il

fr 20²¹
10^{4d}

- 3 -

bb. 64./ közlemény ... 1. folyt./ il

biszku béla elvtárs, a központi bizottság titkára előterjesztése alapján a központi bizottság tagjai megvitaták és elfogadták a kb 1969. évi munkatervét.

1.

a központi bizottság a nemzetközi kérdések kapcsán megállapította a következőket:

pártunk az internacionalizmus eszméjétől áthatva szolidáris azzal a harccal, amelyet a hős vietnami nép, a vietnami dolgozók pártja, a vietnami demokratikus köztársaság kormánya, valamint a dél-vietnami felszabadítási front vezetésével az amerikai betolakodókkal és csatlósáikkal szemben jelenleg is viv. népünk nagy együttérzéssel figyeli e hősi küzdelmet, örül a testvéri vietnami nép minden sikerének és változatlanul támogatja igazságos harcát. a vietnami nép és a vele szövetséges, a harcát aktívan támogató szocialista országok, az összes békeszerető erők nagy győzelmét jelenti, hogy az egyesült államok kormánya a vdk elleni terrorbombázások és egyéb harci cselekmények feltétel nélküli beszüntetésére kényszerült és bele kellett egyeznie abba, hogy a párizsi tárgyalások mind a négy közvetlenül érdekelt fél részvételével folytatódjanak. ez megnyitja az utat az érdemi tárgyalások előtt.

↓nemzeti

a központi bizottság tudatában van annak, hogy a vietnami nép számára még nem értek véget a súlyos megpróbáltatások. az amerikai imperialisták továbbra is megsértik a vdk légiterét, folytatódik a szabadságharcosok elleni agresszió dél-vietnamban és a dél-vietnami bábregsim képviselői igyekeznek újabb és újabb akadályokat gördíteni a párizsi tárgyalások útjába. változatlanul szükség van minden békeszerető erő összefogására a vietnami nép támogatására az amerikai imperialisták és kiszolgálóik elleni harcban. a vietnami nép mint eddig, ezután is számíthat az erőnkhez mértén legteljesebb politikai, diplomáciai, gazdasági és katonai segítségünkre.

/folyt.köv./
19.28/il

fr 20²¹
lo²¹

- 2 -

bb. 64./ közlemény ... 2. folyt./ il

a központi bizottság jóváhagyta küldöttségünknek a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozását előkészítő bizottság novemberi ülésén végzett tevékenységét. üdvözlí az elhatározást, hogy a bizottság a következő ülésére jövő év március 17-én, a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozására pedig májusában kerül sor moszkvában. pártunk megítélt kötelességének tekintette azt a munkát, amely a nemzetközi tanácskozás előkészítésében reá hárult, és nálás azokért a szavakért, amelyekkel ezt a tevékenységét a testvérpártok képviselői elismerték.

a központi bizottság meggyőződése, hogy a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozása, az egység erősítése az imperializmus elleni harcban időszerűbb mint valaha. a magyar szocialista munkáspárt úgy véli, hogy a tanácskozás megtartásához a feltételek megérették, és a maga részéről mindent megtesz annak sikeréért.

2.

a központi bizottság az 1968. évi népgazdasági terv teljesítéséről, a gazdaságirányítási rendszerről a következőket állapítja meg:

1. a 9. kongresszuson elhatározott gazdaságpolitikai elvek a gazdasági építőmunka helyes vezérfonalának bizonyulnak. a harmadik ötéves terv első három évében a népgazdaság fejlődésének iránya megfelelt az ötéves tervben megjelölt céloknak.

a nemzeti jövedelem emelkedése 3 év alatt megközelítette az öt évre kitűzött célt. mind az ipari, mind a mezőgazdasági termelés fejlődése gyorsabb a tervezettnél. a lakosság reáljövedelme három év alatt ugyancsak a tervezettnél nagyobb mértékben nőtt, és már 1968-ban elérte az eredetileg 1970-re kitűzött színvonalat.

/folyt.köv./
20.20/il

fr 20²¹
lo²¹

- 3 -

bb. 64./ közlemény ... 3. folyt./ 11

1968-ban a társadalmi termelés folyamatosan növekszik, a lakosság fogyasztása nagyobb mint korábban, széles körű a beruházási tevékenység és fejlődik a külkereskedelmi forgalom.

a párt, a társadalmi, az állami, a gazdasági szervek jó előkészítő munkájának eredményeképpen az új gazdasági mechanizmus új feladatokra készíti, nagyobb követelmény elé állítja a gazdasági vezetést, ösztönző hatást gyakorol az egész gazdasági és társadalmi életünkre. a gazdasági fejlődés irányja megfelel az ország, a munkások, a parasztok, az értelmiségiek, népünk általános érdekeinek. a kedvező gazdasági eredmények megállapítása mellett, a központi bizottság felhívja a figyelmet azokra a műszaki, termelékenység, jövedelmezőségi problémákra is, amelyeknek megoldása hosszabb időn át nagyobb erőfeszítéseket kíván.

2. a kormányzati szervek gazdaságirányító munkájukban eredményesebben érvényesítik a párt politikáját, sikeresen dolgoznak a gazdasági hatékonyság fokozásán, feladataikat teljesítik. az államigazgatási szervek munkáját sikerült az új követelményeknek megfelelően fejleszteni és a tanácsok is eredményesen végzik munkájukat.

3. a pártiszervek megfelelő politikai irányító és ellenőrző tevékenységet fejtenek ki a vállalati pártiszervezeten keresztül a gazdasági építőmunkából, a reformból adódó feladatok megoldására. a pártiszervezetek hatékonyabbá teszik a kommunisták tevékenységét a gazdasági feladatok elvégzésében. a szakszervezetek, a kommunista ifjúsági szövetség szervezetei a legtöbb helyen megfelelő partnerei a gazdasági vezetésnek és helyes szellemben látják el érdekképviselői funkciójukat. mind a párt, mind a társadalmi szervekben kialakulóban van az új követelményeknek megfelelő gazdaságpolitikai szemlélet és munkastilus.

4. a gazdasági vezetők, a vállalatok és a szervezetek nagy részében képesnek bizonyulnak arra, hogy önállóan megoldják a vezetés nagyobb felelősséggel járó feladatait. az állami szabályozás új eszközei fokozatosan kezdik éreztetni hatásukat, erősödik a vállalatok gazdasági aktivitása.

/folyt.köv./
20.28/11

11-20

- 4 -

bb. 64./ közlemény ... 4. folyt./ 11

az új irányítási rendszer mind a vezetők, mind a kollektívák részéről egyre szélesebb körben, s növekvő mértékben vált ki olyan törekvéseket, amelyek a gazdálkodás jobb megszervezésére, a korszerűség fokozására, a fejlesztések jövedelmezőségére irányulnak. a termelő üzemekben is fokozottabb figyelmet fordítanak a minőség javítására, az értékesítési lehetőségekre, a bel- és a külföldi kereslethez való rugalmasabb alkalmazkodásra.

5. a gazdaság irányításának mai rendszere alkalmas központi gazdaságpolitikai célok megvalósítására, a vállalatok, valamint a helyi tanácsok nagyobb önállóságának és felelősségének érvényesítésére. a gazdaságirányítás új rendszere jól szolgálja a szocialista tervgazdálkodás fejlődését hazánkban.

x x x

a központi bizottság a következő időszak gazdasági építőmunkájával kapcsolatban hangsúlyozza:

1. a 9. kongresszus határozatainak megfelelően tovább kell dolgozni a gazdasági reform elveinek érvényesítésével a harmadik ötéves terv teljesítéséért.

2. a gazdaság-növekedés megfelelő ütemének fenntartásával, az életszínvonal tervszerű növelésével egyidejűleg tovább kell javítani a népgazdaság általános egyensúlyát, mind a fogyasztás, mind a beruházás szférájában, ugyancsak a külkereskedelemben.

3. szükséges, hogy fokozottabban éljünk a szocialista országok gazdasági együttműködésében, a műszaki-tudományos kooperáció fejlesztésében rejlő lehetőségekkel, a gazdaság versenyképességének növelése, a műszaki fejlesztés gyorsítása, a fogyasztói igények jobb kielégítése céljából.

/folyt.köv./

- 5 -

20.28/11
11-22

bb. 64. /közlemény...5.folyt./e

4. a gazdasági szabályozó rendszer alkalmazásának továbbfejlesztésénél fontos, hogy a vállalatokkal szemben magasabb követelményeket támasszunk, az általános szabályozók alóli kivételeket csökkentsük, a gazdálkodásban meglévő és nélkülözhetetlen adminisztratív kötelezettségeket feloldjuk, a népgazdaság terjesztését az áru- és pénzviszonyok nagyobb mértékű érvényesítésével biztosítsuk.

5. következetesebben kell fejleszteni a gazdasági életben a demokratikus ellenőrzést, érvényesíteni a szocialista elosztás elvét, elutasítva az egyenlőséget.

az 1969. évi gazdasági munka célját, a fő gazdasági és politikai feladatokat a központi bizottság a következőkben határozza meg:

1. a kormányzati szervek az évi terv részletes kidolgozását és végrehajtásának megszervezését úgy irányozzák elő, hogy a nemzeti jövedelem 5-6 százalékos növekedést érjen el, a reálbérek mintegy 2 százalékkal emelkedjenek, a felhalmozás a nemzeti jövedelemnél kisebb mértékben növekedjen. törekedni kell a beruházási egyensúlyra, kis számban kell új, nagyberuházást kezdeni, s az eszközök a folyamatban lévő beruházások tervszerű befejezésére kell összpontosítani. az állami lakásépítésre fordított eszközöket 1968-hoz képest növelni kell.

a költségvetési kiadásoknál ésszerűen takarékoskodni kell, s indokolt esetekben a vállalatoknak nyújtott kedvezményeket és támogatásokat csökkenteni szükséges. a hitelpolitikával összhangban kell a pénzeszközök hatékonyabb felhasználását, a beruházási befektetések gyorsabb megtérülését, a forgóeszközök forgási sebességének meggyorsítását.

a lakosság árúellátását és a szolgáltatásokat 1969-ben tovább kell javítani. a fogyasztói árak alakításában és szabályozásában további lépéseket kell tenni a ráfordítási arányok közelítésére és a szabad árak körének bizonyos mértékű kiterjesztésére. a fogyasztói árszintvonal emelkedése ne haladja meg az 1-2 százalékot.

/folyt.köv./

22. 1969.
22. 1969.

- 6 -

bb. 64. /közlemény...6.folyt./e

a rövidített munkaidőre való átállást a 9. kongresszuson elhatározott ütemben kell tovább folytatni. ennek során következetesebben kell érvényt szerezni annak az elvnek, hogy az átállás feltételeit a vállalatok a termelékenység emelésével teremtsék meg, biztosítva annak műszaki feltételeit, és gondoskodjanak a folyamatos áruszállításról.

a külkereskedelmi feladatokat úgy kell megszabni és megvalósítani, hogy a szerződési kötelezettségeinknek eleget tegyünk és javuljon a külkereskedelem hatékonysága.

2. a központi bizottság szükségesnek látja felhívni a figyelmet a következőkre:

a./ az állami irányító szervek tevékenységük középpontjába helyezik a gazdasági hatékonyság növelését, szorgalmazzák nagyobb erővel a műszaki fejlesztést, a munka termelékenységének emelését, és a vállalati eszközök jobb kihasználását.

b./ a funkcionális és az ágazati gazdaságirányító szervek munkájában tovább kell erősíteni az egységes népgazdasági szemléletet, a rész kérdéseknek a népgazdasági összefüggések alapján való megítélését, a döntések tudományos módon megalapozott előkészítését.

c./ a minisztériumok az ágazatuk egészében minden vállalatra és szövetszervezetre kiterjedően őrködjenek a népgazdasági tervben meghatározott gazdaságpolitikai célok teljesítése felett és rendszeresen vizsgálják és értékelik a fő gazdasági tendenciák alakulását. gazdaságpolitikai eszközökkel kezdeményezik és támogatják a vállalatok közötti egészséges verseny fejlődését, továbbá a külföldi vállalatokkal való termelési kooperáció létesítését.

d./ a minisztériumok a vállalati kezdeményezéseket figyelembe véve, készítsenek átfogó tervet, a nem megfelelően működő vállalatoknál a jövedelmező működés feltételeinek megteremtésére. a társadalom anyagi eszközeit ne engedjék olyan tevékenység finanszírozására fordítani, amely a társadalom számára nem hasznos.

/folyt.köv./

22. 1969./e

22. 1969.

- 7 -

bb. 64. /közlemény...7. folyt./e

e./ a minisztériumok tegyenek intézkedéseket a vállalati döntésmechanizmus, a vállalatok belső szervezeti és irányítási rendszerének kialakítására, amely jobban alkalmazható lenne a gazdasági egységeket a változó gazdasági feltételek ellátására, a piaci hatások érvényesítésére.

f./ a szövetkezetek tevékenysége nagyjelentőségű a mezőgazdaságban és az ipari termelés, a szolgáltatások, a kereskedelem és az ellátás bővítésében, az állami vállalatok és szövetkezetek tevékenységében és együttműködésében tovább kell erősíteni az együttműködés elvét, a szövetkezetek gazdasági tevékenységét a gazdasági eszközökkel befolyásolja, saját érdekeivel, viselkedésükkel pedig segítse őket a termelési és a piaci kapcsolatok kialakításában, működésük fejlesztésében.

g./ a tanácsok hatóságát és felelősségét erősíteni szükséges, nagyobb szerepet kell kapniuk a tanácsoknak a gazdaságfejlesztésben, a gazdaságfejlesztés területi társadalmi-gazdasági összefüggéseinek koordinálásában, a kommunális ellátás és a szolgáltatások anyagi feltételeinek létrehozásában.

a tanácsok gondoskodjanak a saját vállalataik önállóságáról, hasonlóan a minisztériumi felügyelet alatt működő vállalatokéhoz.

a tanácsok hatósági feladataikat következetesen érvényesítsék a területükön működő valamennyi gazdálkodó szerv - törvényekben szabályozott - ellenőrzésénél.

a pártbizottságok, a pártszervezetek feladatai az 1969. évi gazdasági fejlesztéssel és a reform kibontakoztatásával összefüggésben:

1. a pártszervezetek aktív politikai tevékenységgel segítsék elő, hogy a vállalati tervek összhangban legyenek gazdasági politikai céljainkkal és annak megfelelően valósuljanak meg.

23.03/8
23.05

- 8 -

bb. 64. /közlemény...8. folyt./e

a pártszervezetek támogassák az olyan vállalati kezdeményezéseket, amelyek a gazdasági hatékonyság gyorsabb javulására, a reform érvényesítésére irányulnak, a politikai munkában is számoljanak azzal, hogy a vállalati önálló döntés felelősséggel és kockázattal jár, de a gazdasági haladás nem nélkülözheti a cselekvésnek utat nyitó, megalapozott elhatározásokat.

2. a pártszervezetek valamennyi üzemben sokoldalúan értékeljék a gazdasági munka hatékonyságát és lépjenek fel az állami támogatások indokolatlan növelésére irányuló törekvésekkel szemben. szorgalmazzák a vállalati tervezés fejlesztését, ösztönözzék a hosszabb távú célkitűzések kidolgozását és azok megvalósítását.

3. a pártszervezetek és a szakszervezetekben dolgozó kommunisták támogassák és erősítsék a vállalati és a szövetkezeti vezetőket a jó munka fokozott anyagi és erkölcsi elismerésében, a munkadíjazásban kívánatos egészséges differenciálás kialakításában.

4. a kommunisták a párt és a tömegek közötti kölcsönös bizalomra építve igényeljék és ösztönözzék az állampolgárok aktivitását a gazdasági élet egész területén. pártszervezetünk bátorítsák a közügyekben felszólalókat, védjék a bírálat jogát, s ezzel is segítsék a közérdekű javaslatok megvalósulását.

x x x

a központi bizottság ezúton is hangsúlyozza, hogy a párt munkájában, harcában a szocialista építés jelenlegi szakaszában döntő a gazdasági munka. felhívja a pártszervezeteket, a kommunistákat a központi bizottság határozatának végrehajtására. kér minden párttagot és pártonkívüli dolgozót, hogy odaadó munkával segítse gazdasági céljaink megvalósítását, népgazdasági terveink teljesítését.

/mti/

...

23.03/8
23.05

- 9 -

bb. 64. /közlemény...7. folyt./e

e./ a minisztériumok tegyenek intézkedéseket a vállalati döntéshozatal mechanizmus, a vállalati belső szervezeti és hatáskörök olyan átalakítására, amely jobban alkalmazkodik a gazdaság-
működő egységeket a változó gazdasági feltételek ellátására, a piaci hatások érvényesítésére.

f./ a szövetkezetek tevékenysége nagytartományú a mezőgazdaságban és az ipari termelés, a szolgáltatások, a kereskedelemben az állami bevitelen. az állami vállalatok és szövetkezetek szövetkezéseiben és együttműködésében tovább kell erősíteni az egyenjogúság elvét. a szövetkezetek gazdasági tevékenységét a gazdasági eszközökkel befolyásolja, saját érdekeire, viselkedésükre, gazdasági segítségük által a termelési és a piaci kapcsolatok kialakításában, működésük fejlesztésében.

g./ a tanácsok hatóságát és felelősségét erősíteni szükséges. nagyobb szerepet kell kapniuk a tanácsoknak a gazdaságfejlesztésben, a gazdaságfejlesztés területi társadalmi-gazdasági összefüggéseinek koordinálásában, a kommunális ellátás és a szolgáltatások anyagi feltételeinek létrehozásában.

a tanácsok gondoskodjanak a saját vállalataik önállóságról, nosonlón a minisztériumi felügyelet alatti működő vállalatokéhoz.

a tanácsok hatósági feladataikat következetesen érvényesítsék a területükön működő valamennyi gazdálkodó szerv - törvényekben szabályozott - ellenőrzésénél.

a pártbizottságok, a pártszervezetek feladatai az 1969. évi gazdasági fejlesztéssel és a reform kibontakoztatásával összefüggésben:

1. a pártszervezetek aktív politikai tevékenységgel segítsék elő, hogy a vállalati tervek összhangban tegyenek gazdasági politikai céljainkat és annak megfelelően valósuljanak meg.

23.03/6

23.03/6

bb. 64. /közlemény...8. folyt./e

a pártszervezetek támogassák az olyan vállalati kezdeményezéseket, amelyek a gazdasági hatékonyság gyorsabb javulására, a reform érvényesítésére irányulnak. a politikai munkában is számoljanak azzal, hogy a vállalati önálló döntés felelősséggel és kockázattal jár, de a gazdasági haladás nem nélkülözheti a cselekvésnek utat nyitó, megalapozott elhatározásokat.

2. a pártszervezetek valamennyi üzemben sokoldalúan értékeljék a gazdasági munka hatékonyságát és lépjenek fel az állami támogatás indokolatlan növelésére irányuló törekvésekkel szemben. szorgalmazzák a vállalati tervezés fejlesztését, ösztönözzék a hosszabb távú célkitűzések kidolgozását és azok megvalósítását.

3. a pártszervezetek és a szakszervezetekben dolgozó kommunisták támogassák és erősítsék a vállalati és a szövetkezeti vezetőket a jó munka fokozott anyagi és erkölcsi elismerésében, a munkadíjazásban kívánatos egészséges differenciálás kialakításában.

4. a kommunisták a párt és a tömegek közötti kölcsönös bizalomra építve igényeljék és ösztönözzék az állampolgárok aktivitását a gazdasági élet egész területén. pártszervezetünk bátorítsák a közügyekben felszólalókat, védjék a bírálat jogát, s ezzel is segítsék a közérdekű javaslatok megvalósulását.

x x x

a központi bizottság ezúton is hangsúlyozza, hogy a párt munkájában, harcában a szocialista építés jelenlegi szakaszában döntő a gazdasági munka. felhívja a pártszervezeteket, a kommunistákat a központi bizottság határozatának végrehajtására. kér minden párttagot és pártonkívüli dolgozót, hogy odaadó munkával segítse gazdasági céljaink megvalósítását, népgazdasági terveink teljesítését.

/mti/

...

23.03/6

23.03/6

- 9 -

bb. 65. eduardo gimenez,

k/ol/gk/il zs

1968. december 4.

a barcelonai operaház tenoristája szerdán budapestre érkezett. a fiatal vendégművész szombaton a lammermoori lucia operaházi előadásán edgar szerepében mutatkozik be a közönségnek, december 11-én pedig az erkel színházban éneklte alfredot verdi „traviata”, című dalművében. /mti/

bb. 66. magyar-német barátsági est kiskunfélegyházán

vid-fm/tné/e ká zs

1968. december 4.

szerdán magyar-német barátsági estet rendezett kiskunfélegyházán a hazafias népfront városi bizottsága és a helyi szakmaközi bizottság. a művelődési házban megtartott rendezvényen herbert reisenweber, az ndk budapesti kulturális és tájékoztatói központjának igazgatója tartott előadást „a német demokratikus köztársaság fejlődésének perspektívái”, címmel. /mti/

bb. 67. a szabadkai népszínház vendégjátéka szegeden

vid-fm/mné/e ká zs

1968. december 4.

szerdán szegeden vendégszerepelt a szabadkai népszínház magyar tagozatának együttese. a jugoszláviai művészek kerényi imre rendezésében giulio scarnicci és renzo tarabusi olasz drámaírók „kaviár és lencse”, című komédiáját adták elő.

a szabadkaiak előadásának viszonzásaként a szegedi nemzeti színház művészei - a tervek szerint - december 13-án gáspár margit „az állam én vagyok”, című zenés vígjátékát mutatják be a jugoszláviai testvérvárosban. /mti/

- 41 -

20 48
Ro
61

MUNKASZÁM:

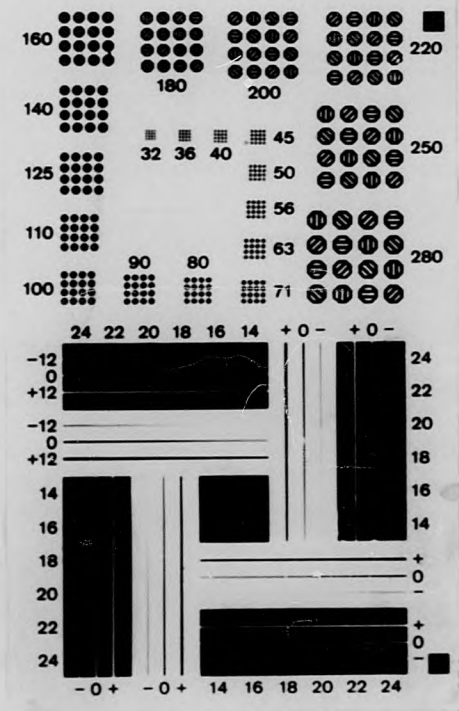
C/89

FELVÉTEL:

633

Készítette: **HEILAU FÉVA**

OSZK.

FOLYTATÁS